

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JOZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZAMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-ÉVRE 9 P, FELEVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGÓ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESÉ. EGYES SZÁM 16 FILLÉR. VASARNAP 24 FILLÉR.

16 OLDAL

VI. ÉVFOLYAM, 207. SZÁM.
1929. SZEPTEMBER 13. PÉNTEK.

16 FILLÉR

Az igazságtalanság labdajátéka

A Népszövetség őszi ülészakán egymásután szólaltak fel Európa legnagyobb államférfiai, Briand, MacDonald, Henderson, Stresemann, s mindnyájuk szavából azt lehet kiérezni, hogy a népek sohasem vágyódtak annyira a béke után, mint napjainkban. Alig okozott olyan nagy fejtörést még eddig a béke biztosítása, mint most, sajnos, nem jönnek rá, a legszélesebb látókörrel megáldott politikusok sem, hogy minden törekvésük hiabavaló addig, amíg nem változtatnak a bosszúálló szellem békealkotmányán. Őszintén s keresetlen szavakkal mondotta még ezt ismét gróf Apponyi Albert Genfben, ép oly nyíltan, mintha Budapesten beszélt volna. Nem lehet az igazságtalansággal hosszú éveken keresztül labdajátékot játszani s ennek grafikonjától várni az idők jobbrafordulását.

Szinte drámai hatást keltett gróf Apponyi Albert beszédének ama része, amikor utalt arra, hogy Magyarország nap-nap után kénytelen érezni a megalázó bizonytalanság súlyát. Vajjon megértették-e Genf urai a nagy magyar követ intó szavait, amikor ezeket mondotta: „amikor megmutatom egy magyar gyermeknek Magyarországot térképén, ahol régi hazájának csak foszlányait láthatja, kérhetem-e őt arra, hogy azt állítsa erről, jól van így.” A magyar gyerekek sohasem lehet mezeitenni, miért szakították el a megmaradt területtől azokat a részeket, ahol egységes tömbökben magyarok élnek. Ha a magyar gyermek felesperedik, joggal kérdezheti, nem az lett volna-e a békeszerződések kötelessége, hogy az anyaországhoz csatoljon minden olyan területet, ahol magyarok laknak, ha ilyenek lettek volna s netalán azok nem tartoztak volna történelmi kötelékébe?

Briand tanácsát, hogy a gyerekeket ne neveljük háborús szellemen a nemzetek, mi teljesen akceptáljuk, de nem adott tanácsot arra nézve, hogy mit mondjunk hát annak a magyar gyerekeknek, aki végiglapozza ezerszentes történelmiünket s rátekint a Duna medoncájának térképére s a kérdések özönét intézi hozzánk.

Gróf Apponyi Albert megnyugtatta Genf döntő faktorait, hogy Magyarország ilyen körülmények között sem gondol arra, hogy az elorozott haza részeit háborúval szerezzék vissza. Mi nagyon jól tudjuk, hogy a háború kockázatos dolog. Sokkal nagyobb értékű a mi jogalapunk az elrontott békeszerződés revíziójához, semhogy azt egy kockázatot feláldozzuk. Briand szavai után ítélve a nagybatalmak is látják már tévedéseit,

ket, mert alig mulik el hónap, hogy újabb és újabb ötletekkel ne próbáljanak segítségére sietni a felidézett helyzetnek. Ezek azonban mind értéktelen próbálkozások

maradnak mindaddig, amíg a bajok gyökeréig le nem hatolva, nem a megfelelő helyen, az alapos békerevizió által gyógyítják a sebeket. Az európai államok szövetségét sem tekinthetjük másnak, mint eme labdajáték egyik kevésbé sikerült produkciójának, amely ép annyira nem visz sikerre, mint a többi megelőző hasonló törekvés.

A ruténföld háborús tüzfészek lesz, ha nem lép közbe a Népszövetség

A rutének beadványban követelik a széleskörű autonómiát. — A cseh kormány gunyt űz a Népszövetségből.

Genf, szept. 12. Alexis Gerowszky, az Erdős-Kárpátokban lakó rutének központi végrehajtóbizottságának elnöke, beadvánnyal fordult a Népszövetség tanácsához. A beadvány sürgeti, hogy a Népszövetség lépjen közbe és szerezzen végre valahára érvényt a békeszerződéseknek, amelyek széleskörű autonómiát írnak elő a terület védelmére. A beadvány utal Millerand kísérőlevelére is, amely szintén megígérte, hogy a nagyhatalmak a legkomolyabb figyelmet szentelik a ruténység óhajainak.

Gerowszky megállapítja a beadványban, hogy a cseh kormány mindaddig nem tett eleget az autonómiát biztosító rendelkezéseknek, másfelől a nagyhatalmak mitsem törődtek a rutének óhajaival. Az 1919 szeptember 10-én aláírt saint-germaini békeszerződések megkövetelik tizedik évfordulóján a rutén végrehajtó bizottság újabb megragadja az alkalmat és felhívja a tanács figyelmét arra a körülményre, hogy a cseh kormány továbbra is makacsul vonakodik a szerződések rendelkezéseinek végrehajtásától és hogy ennek következtében a szerződés 10 év óta csupán papírrongy maradt.

A beadványt a rutén végrehajtó bizottság megküldötte a Népszövetség valamennyi tagjának is.

A beadványhoz mellékelte levélben a bizottság ismerteti a cseh kormány magatartását.

A rutének tíz év óta minden évben kérvénnyel fordultak a Népszövetséghez: tíz év óta a kérvények tárgyalására illetékes hármas bizottság mindannyiszor kénytelen volt megállapítani, hogy a csehek még mindig nem teljesítették a békeszerződések vonatkozó rendelkezéseit. A hármas bizottság minden lehető megtesz annak az eljárásnak keretében, a melyet a Népszövetség hatodik közgyűlése ebben a tekintetben megállapított, sőt a hármas bizottság tagjai személyes közbelépésükkel is igyekeznek rábírní a cseh kormányt a kérdés rendezésére. Mindezek a fáradozások hiabavalók: a cseh kormány nem tagadja, hogy a szerződést nem hajtotta végre. Még is igéri, hogy közelebből végrehajtatja, de ezt az ígéretet soha nem teljesítette, sőt

ellenkezőleg, mindent elkövetett, hogy a szerződés lehetetlenné váljék.

Az a magatartás, amelyet a csehek ebben a kérdésben a Népszövetség iránt tanúsítanak — állapítja meg Gerowszky — nem valami tiszteletről tanuskodik a Népszövetség irányába.

Ami a ruténvidékkel szemben történt, az nem alkalmas arra, hogy megerősítse a népszövetség tekintélyét, vagy hogy bizonysgot tegyen a szerződések tiszteletbentartására alakított nemzetközi igazság uralmáról.

A rutének benyomása az, hogy a cseh kormány gunyt űz a népszövetségből. A csehek is a maguk Boszniájának vagy Macedóniájának mondják a rutén vidéket és az oda kinevezett cseh tisztviselők kétszeres fizetést kapnak, mintha csak valamely exotikus gyarmaton teljesítenének szolgálatot.

Ha ez a helyzet nem változik meg a legközelebbi jövőben, akkor megtörténhetik, hogy az a vidék, amelynek népe a cseh annektálás előtt Közép-Európa legbékésebb népe volt,

éppen olyan háborús tüzfészekké válik Európa szívében, mint amilyen valamikor Bosznia vagy Macedónia volt.

Ha ez csakugyan bekövetkezik, a felelősség azokat fogja terhelni, akik kiölték a rutén népből a szerződések szentségébe és a Népszövetség védelme alá helyezett nemzetközi igazságosságba vetett hitüket.

A levélhez fűzött melléklet rövidesen ismerteti a rutén vidék viszonyait s a cseh uralom jellemzésül fényképeket közöl azokról a ruténekről, akiket a cseh köztársaság fenállásának tizedik évfordulókor s nemkülönbség nélkül vassodronnyal véresre vesszöztek.

Mikor kerül napirendre az optánsügy.

Genf, szept. 12. Egyelőre még nem döntöttek arról, hogy a Népszövetség tanácsának közgyűlése a választás alapján módosított összetételében mikor fog új ülészakára összeülni, azonban már nyilvánosságra hozták az új ülészakára elé utalt kérdések ideiglenes napirendjét.

A nyilvános ülésen tárgyalandó

kérdések között első helyen szerepel a magyar kormány az optánsügyre vonatkozó kérelme. Az ideiglenes napirend megemlíti — hogy a szeptember 6-iki tanácsülésen Nagybritánia képviselőjét kérték fel előadónak ebben a kérdésben; az új előadó a tanács felhívására képest tanácskozást folytat a két félhez és ennek alapján terjeszti jelentését a tanács elé.

Apponyi kitörölte a Népszövetség szótárából azt a szót, hogy: „soha”.

Genf, szept. 12. A „La Suisse” újból visszatér Apponyi közgyűlési beszédére:

— Magas kora ellenére — írja — Apponyi Albert gróf fáradhatatlan. — Mindenütt megjelenik, hogy felemelje ékes szavát. Nemcsak természetével és korával válik ki a közgyűlés tagjai közül, hanem nemes ékesszólásával is.

A lap ezután nyomatékosan aláhúzza Apponyi egyes kijelentéseit és különösen elismeréssel adózik ama fejtegetéseinek, amelyeket a szónok a legyőzött népek lelkiülettéről tárt megkapó szavakkal a közgyűlés elé.

Apponyi Albert gróf — írja befejezésül a lap — kitörölte a Népszövetség szótárából azt a szót, hogy „soha”. Minden lehetséges! Bizonyosság erre mindaz a változás, amelyet hosszú élete folyamán Apponyi Albert gróf látott.

Francia lapok dühöngése a kínai delegátus revíziós indítványára ellen.

Páris, szept. 12. A francia sajtót élénken foglalkoztatja Csao-Csu-Wu kínai delegátusnak a népszövetség egyezség okmányának 19-ik paragrafusára vonatkozó indítvány.

A „Petit Parisien” meggondolatlanul mondja az indítványt, aminek az lesz a következménye, hogy a Genfben felépített békemű összeomlik.

Az „Echo de Paris” szerint a 19-ik cikk szerint, mely felébred álmából, előbb-utóbb megkezdí a romboló hatását, nem annyira Kína mint inkább Németország és Magyarország javára. — Valószínű ugyan, hogy a mostani ülészakon nem jár sikerrel a kínai delegátusnak ez a kísérlete és a leszerelési kérdésre.

**ANGOL KÖZELEDÉS
A SZOVJETHEZ.**

London, szept. 12. A Reiter Iroda értesítése szerint az angol kormány jegyzékét küldött a norvég kormányhoz, a szovjet kormányhoz való továbbítása céljából. Az angol kormány a jegyzékben kifejti, hogy elérkezettnek látja a megbeszélések újra felvételét. Valószínűnek tartja, hogy Henderson angol külügyminiszter rövidesen találkozik Gentben a szovjet megbízottakkal.

**AZ ANGOL-AMERIKAI
FLÓTTAPROGRAM.**

London, szept. 12. A Newyork Times washingtoni levelezője szerint a legújabb angol javaslat Anglia számára 50 cirkáló kontemplál. — Amerika számára pedig 18 cirkáló. — Daves tábornok állandóan érdeklődik a Fehérházból folyó tárgyalások menetéről. Tegnap este a rádió leadta azt a hírt, hogy MacDonald szeptember 18-án indul a Berengálián.

**ÚJABB HARC AZ OROSZ-KINAI
HATÁRON.**

Mukden, szeptember 12. Hivatalos közlés szerint ma újból kiltört a harc Pogranicskaja közelében.

**A HERCEGPRIMÁS RENDELETE
A DÉLI HARANGSZÓRÓL.**

A katolikus templomokban a déli harangszórást tudvalevően III. Callixtus pápa rendelte el annak a fényes diadalnak emlékére, amelyet Hunyadi János és Kapisztrán János által vezetett magyar sereg aratott Nándorfehérvárnál, 1456-ban a törökökön. Hogy őseinknek az egyfemes keresztény védelmében tanúsított és az egyház fejtől a déli harangszóval oly világraszólóan elismert és megőrkített hősi önfeláldozása a magyar lelkekben állandóan ébrentartassék s követésre buzdítson, a bírnok-hercegprímás elrendelte, hogy a jövőben a nándorfehérvári diadal évfordulója alkalmából, június hó 21—22-én, illetőleg az ahhoz legközelebb eső ünnepnapon az egyházi istentisztelet keretében a déli harangszónak keresztény magyar dícsőségéhez fűződő eredete megtefelelően, a hívek emlékezetébe idéztessék.

**ELKÉSZÜLT A MAGYAR PAVILLON
A SALONIKI NEMZETKÖZI
KIÁLLÍTÁSRA.**

Szalonika, szeptember 12. A magyar állam az idén is hivatalosan résztvesz a szalonikui nemzetközi ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági kiállításon. A magyarokat külön kihallgatáson fogadta a Szalonikiben időző földművelésügyi miniszter, aki a legnagyobb lelkesedéssel beszélt Budapest szépségeiről és az európai hírű magyar mezőgazdaságról. Udvariasan hozzátette, hogy szeretne ellátogatni Magyarországra, mert úgy tudja, hogy értékes tapasztalatokra tehet szert.

A görög sajtó igen meleg hangon ír a magyarokról és magyar pavillonokról, melyeknek díszítése és rendezése igen gyorsan haladt az idén is előre, úgyhogy a vásár megnyitása előtt két nappal a megtartandó sajtóbemutató valamennyi pavillon között elsőnek a magyar készült el.

**A FOLYÓBA ZUHANT EGY SZERB
TEHERAUTÓ.**

Belgrad, szeptember 12. A Kraljevó —kraskai országuton egy teherautó az Ibar-folyóba zuhant. A gépkocsí vezetője azonnal szörnnyethalt és a gépkocsi 3 utasa olyan súlyosan megsbesült, hogy életbenmaradásukho kevés a remélv.

**Walkó külügyminiszter egy napig Rómában
tartózkodott és tárgyalásokat folytatott
Mussolinivel**

Róma, szept. 12. Walkó magyar külügyminiszter ma délelőtt Rómába érkezett. Walkó miniszter Genfből jött. — A pályaudvaron Grandi, az újonnan kinevezett külügyminiszter fogadta a magas vendéget. Innen a Tortonía villába hajtottak, ahol Mussolini szükörű dejeuner adott Walkó mi-

niszter tiszteletére. — A reggeli után az olasz miniszterelnök és a magyar miniszter hosszas és szíves megbeszélést folytattak. — Délután a Chiggi palotában folytatott Walkó miniszter Mussolinivel tárgyalást. — Walkó Lajos este 8 órakor Budapestre utazott.

Bud miniszter a kereskedelemről

„Nem leépíteni kell a kereskedelmet, hanem munkaalkalmakat teremteni számára.” — Ankétef hív össze a kereskedelemügyi miniszter a forgalmi adó ügyében.

Budapest, szept. 12. A Magyar Kereskedelmi Csarnok képviseletében Halasi-Fischer Ödön és Borbás Lajos alelnökök és Palla Szigfrid főtitkár megjelentek Bud János kereskedelmi miniszternél, hogy hivatalbalépése alkalmából üdvözlőjék. A küldöttség a nagykereskedelm különböző kívánságait tartalmazó terjedelmes emlékiratot is adott át a miniszternek, aki előtt kifejtették, hogy a nagykereskedelm az általában kedvezőtlen gazdasági helyzetben tulmenően súlyos válságot él és különböző okok károsan befolyásolják a nagykereskedelm prosperitását.

A Földtötség kérte a minisztert, hogy a forgalmi adó mai rendszerén változtasson, mert a mostani helyzet mellett a hazai nagykereskedelm hátrányban van a külföldivel szemben. Kérték a miniszter támogatását az export- és tranzitforgalom kérdésében, majd rámutattak arra, hogy a szállítási költségek magas volta megnehezíti a külföldi versenyt. Végül figyelmébe ajánlották a kereskedelmi miniszternek a vámtarifa revízióját és kifejtették, hogy igen sok olyan vámtétel van, amelynek revíziója nem sértené a magyar ipari termelés érdekeit.

Bud János, kereskedelmi miniszter nagy megértéssel hallgatta meg a küldöttség kívánságait és öröme nek adott kifejezést, hogy a Kereskedelmi Kamara azokat a problémákat tárgyalta emlékiratában, a

melyeknek a megoldását a miniszter maga is szükségesnek tartja. A legközelebbi időn belül foglalkozni óhajt a tranzitforgalom fejlesztésével és minden eszközzel el akarja háritani azokat az akadályokat, melyek a tranzitforgalom útjában álnak.

Alapelve ugyanis az, hogy fokozni kell a munkaalkalmakat ebben az országban, mert csak ez állíthatja helyre a gazdasági élet egyensúlyát és a tranzitforgalom fejlesztését is, mint fontos munkaalkalmat, kell megítélni. Csak ezen az uton lehet a gazdasági élet megjavítását elérni, nem pedig a talán túlméretezett kereskedelem létszámának csökkentésével.

Nem leépíteni kell a kereskedelmet, hanem munkaalkalmakat teremteni számára. Más kérdésben is állandó összeköttetésben kíván maradni az érdekeltiségekkel. Itt van a forgalmi adó kérdése, amelyet a memorandum szintén felemlít. Még pénzügyminiszter korából tudja, miszerint a forgalmi adó helyzetét különböző panaszokra ad okot és maga is szükségesnek tartja, hogy a forgalmi adó kérdést rendezzék. Annnyira fontosnak tartja a kérdést, hogy a legközelebbi napokban értekezleten fogja azt különböző rdekeltségekkel megvitatni.

A küldöttség nagy megnyugvással fogadta a miniszter kijelentéseit.

**Egész sereg letartóztatás
Németországban a pokolgépes
merénylet ügyében**

Berlin, szeptember 12. Minden német és világpolitikai probléma, — Genf, a Rajnavidék kiürítése, jóvátefelet és a köztársasági alkotmányvédelmi törvénytervezet háttérbe szorul az érdeklődés mellett, amelyet a pokolgépes merénylők utáni hajszá kellett. Berlinton—Atonág valóságos rendőrs és detektiv-hálózatot fontak, amelyek nek szemelében meg kellett akadniok a legkülönbözőbb társadalmi osztályokhoz tartozó összeesküvőknek. A letartóztatások száma egyre növekedik és hivatalos jelentés szerint

már 33 embert vettek őrizetbe, köztük olyan tetteseket, akiknél a legveszedelmesebb robbanásokra alkalmas pokolgépeket találtak.

A rendőrség bombaszakértői tegnap tüzetesen megvizsgálták a Pynger hamburgi banktisztviselő lakásán le-

foglalt pokolgépet, amelyet Nickels autón hozott Hamburgba. A szakértői vizsgálat szerint ez a legtökéletesebb valamennyi bomba között, amellyel a merénylők eddig dolgoztak. A szivar-dobozba rejtett bombában két kilogram robbanóanyag s három villamos zseblámpaelem volt, amelyek 12 voltos feszültséget produkáltak. A dobozban óraművet helyeztek el, amelynek egyes részei kiállottak a dobozba vésett lyukakon. Az óralapon a 12-es szám alatt egy kis dudorodás volt, úgyhogy mikor a kismutató a 12-es számmal sűrölja ezt a dudorodást, az elemek között rövidzárlatnak kell beállani és a robbanóanyagban elhelyezett izzószál szikrát pattant ki, amely meggyújtja a robbanóanyagot. Az óra mű beállítása és szabályozása kivülről történhetet, anélkül, hogy a dobozt ki kellett volna nyitni.

Gambrinusban

állandóan frissen csapolt sör, elsőrendű konyha, Zóna és abonoma Minden este cigányzene.

Az Itzehoeban letartóztatottakat vasraverve vitték az altonai rendőrségre, mert szökésüktől tartottak. A rendőrség fogdájában egymástól távol eső cellákban helyezték el a gyanúsítottakat, hogy kopogás útján se érintkezhessenek egymással. A fogda annyira megtelt velük, hogy a női osztályt is igénybe kellett venni. Az összeesküvés szellemi középpontja Salinger dr. berlini háza volt. Salinger a német főváros egyik legkülönbözőbb politikusa, aki nemrégiben még egy közgazdasági szaklap szerkesztője, azután pedig egy szállítmányozási iroda igazgatója volt, Salinger, akinek felesége a Sayn-Wittgenstein hercegi család egyik mellékágának sarja a Zaehringstrassében levő lakásán gyakran rendezett politikai vitáestélyeket, amelyeken a legkülönbözőbb pártokhoz tartozók jelentek meg, de különösen a szélső jobboldali szervezetek tagjainak volt állandó találkozóhelye. A lakásban tartott házkutatásnál bombakészítési, robbanóanyagot és tervrajtot foglaltak le, amelyekből megállapította a rendőrség, hogy a legközelebbi napokban újabb bombamerényylet terveztek az egyik berlini középület ellen.

Salinger rejtette lakásán az egyik ugyancsak letartóztatott Salamont fivért is.

A rendőrségi nyomozás változatlan erővel folyik.

Tegnap óta több új nyomot követnek és a mai nap folyamán újabb letartóztatásokkal kell számolni, annál inkább, mert már tegnap este további húsz letartóztatási parancsot adtak ki.

Vinsen an der Luhe (Hannover) szeptember 12. A bombamerényyletekkel kapcsolatban tegnap délután letartóztatották Vick Amandos földbírtokost, a vinseni kerületben a Landwolk-mozgalom vezérét.

**HELYREÁLLOTT A REND
PALESZTINÁBAN.**

Páris, szeptember 12. Maltából jelent a *Matin*: A Royal Sovereign angol hadihajó, amelyet nemrégiben küldtek ki Palesztinába, rövidesen visszatér bázisához. Visszavonják azokat a rendeleteket, amelyek intézkedéseket tartalmaztak különböző ezredékeknek Palesztinába való rendeléséről. Jeruzsálemből jelentik, hogy a rend helyreállott és a helyzet az utolsó héten jelentékenyen javult.

**ROTHERMERE SZERINT
OLASZORSZÁGNAK KELL ATADNI
A PALESZTINAI MANDÁTUMOT**

London, szeptember 12. A Reuter Iroda jeruzsálemit jelentése szerint az előretolt különítményeket fokozatosan visszavonják és helyettük mozgójárőrök ügyelnek fel a rendre. A jelenleg Palesztinában levő csapatok teljesen elegendők az esetleges zavargások elfojtására.

A *Royal Sovereign* angol hadihajó, amelyet nemrégiben küldtek ki Palesztinába, rövidesen visszatér bázisához. Jeruzsálemben a rend helyreállott és a helyzet az utolsó héten jelentékenyen javult.

A jeruzsálemit kérdés legfontosabb eseménye: *Rothermere* lord a *Daily Mail*-ban személyesen szignált cikkben hevesen támadja a Balfour-érvet.

— Az az ötlet — írja a lord — hogy a zsidóknak nemzeti otthon teremtsenek, kész örörltség. Maguk a zsidók sem akarnak régi hazájukba visszatérni és Amerika korlátlan gazdasági lehetőségei sokkal nagyobb vonzóerővel hatnak rájuk, mint a Szentföld szegénysége. A lord cikkében odaközlendül, hogy a palesztinai mandátumot Olaszországnak kellene átadni, mert erre az olaszok sokkal hívatottabbak, mint Anglia.

Jövő héttől kezdve telemesen leszallitjuk a „Debreczen“ hétköznap példányszámainak árát, minden vasárnap pedig nyolc oldalas műnyomásu ingyenes képes mellékletet adunk

A „Debreczen“ egyes példányainak ára ezentul hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér 40 oldalon nyolc oldalas képes melléklettel

Néhány hónappal ezelőtt kénytelenek voltunk a „Debreczen“ egyes példányainak árát felemelni, vagyis a mi hűséges, megértő közönségünknek áldozatkészségét igénybevenni, abból a célból, hogy ama nagy összegeket igénylő befektetéseket eszközölhessük és ama költséges újításokat bevezethessük, melyek a lap fejlesztésére szükségesnek mutatkoztak.

Olvasóközönségünk kitaró hűségében ezuttal sem esalatoztunk és rövid pár hónap alatt elérhettük a kitűzött célt, amiért illesse hála és köszönet a lap minden előfizetőjét és olvasóját.

Most azonban azon régi elvünkől folyólag, hogy mindenkor maradéktalanul visszajuttatjuk olvasó közönségünknek azt a felesleget, melyet a kitaró támogatás és a „Debreczen“ nagy elterjedtsége jelent, elérkezettnek látjuk az időt, hogy

egyrésztől leszallítsuk a lap példányonkénti árát, másrésztől olyan újítást vezessünk be, mely példa nélkül áll a vidéki újságírás és újságkiadás történetében.

Nem akarjuk egy napig sem a szükségesnél tovább igénybe venni azt a felesleget, mely a magasabb eladási árból származik, hanem azt visszajuttatjuk olvasóközönségünknek,

számolva azzal, hogy a mai nehéz gazdasági helyzetben az is némi könnyebbséget jelent, főleg a kisebbjövedelmű emberek számára, ha olcsóbban jutnak megszokott, kedvence lapjukhoz.

Ennek megfelelőleg leszallitjuk a „Debreczen“ hétköznap példányainak árát 16 fillérről 12 fillérré.

Természetesen a lap terjedelme változatlan marad — naponként 16 oldal.

A vasárnapi példányok ára marad ugy mint eddig 24 fillér, azonban ezután vasárnaponként 40 oldalas lapot adunk, az eddigi 32 oldalas fölaphoz jár egy nyolc oldalas, műnyomásos, gyönyörű képes melléklet, teljesen ingyen.

Ez a képes melléklet maradandó becsü lesz mindenki számára, — és érdemes lesz arra, hogy minden olvasónk megőrizze, annál is inkább, mert könyvkötészetünk félevenként, vagy évenként csekély önköltségi ár megtérítése ellenében bárkinek díszes borítékba beköti azokat.

Mintán a pár hónappal ezelőtt történt áremelés előfizetőinket nem érintette, az előfizetés havonként az eddigi 3 pengő marad, ami így is jutányos ár, amennyiben az előfizetéssel még az új, példányonkénti, árak mellett is jelentős megtakarítás érhető el.

Ezentul még fokozottabb erővel kívánjuk feladatunkat betölteni és bizton hisszük, hogy újításainkkal szeretett olvasóközönségünk elismerését és bizalmát kiérdemeljük. — Olvasóinktól mi nem kérünk mást, mint azt, hogy újításaink hírét

ki-ki a maga körében adja tovább és szerezzon új híveket a „Debreczen“-nek.

Gond nélkül él, ha

fűszert, csemegét és italt, stb.

Pálffynál vásárol.

Kossuth ucca 7. szám.
Telefon 13-49.

Vásároljon könyvire, havonként egyszer fizet.

Friss töltésű HARMAT VIZ állandóan kapható

VILÁGVÁROSOKBAN IS

Talpa vésett gyári árak!

FOR-EVER

THE FOREVER SHOE

CIPŐ VEZET BENEYÁTSNÁL

CSAK

Egy magyar pilóta világraszóló sikere

Ötezer kilométeres ut után megérkezett a „Róma“.

Budapest, szeptember 12. Junius 14-én indult európai körutjára a Műgyetemi Sportrepülő Egyesület 18 lóerős kis repülőgépe, a Róma, a mely már a múlt évben is nagy dícsőséggel szerepelt. Akkor Olaszországba repült vele Kaszala Károly, aki világrekordot állított fel repülő gépével. Most Bécsen, Berlinen, Koppenhágán át repült a gép a svédországi Karlstadba, majd Hamburgon, Rotterdamon és Bécsen keresztül indult haza, 5000 kilométeres ut után. A kis magyar gép teljesítménye csodálatraméltó és a nagy siker annál is figyelemreméltóbb, mert a gép kizárólag magyar emberek műve. A Rómát Lampich Árpád és Toroczky Péter tervei szerint állították össze a Műgyetemen. Tegnap reggel 7 óra 20 perckor startolt Bécsben Budapest felé a kis

repülőgép. Utjában erős ellenszel hátráltatta s ezért egy és negyed órával később csak negyed 12-kor szállott le a Mátyásföldön, ahol nagy ünneppel fogadták a Róma kitűnő pilótáját, Bánhidy Antal gépészmérnököt. Elsőnek Szentkeresztessy alezredes üdvözölte őt a magyar kormány nevében, majd Bresztovszky Béla, a Műgyetemi Sportrepülő Egyesület nevében mondott üdvözlő szavakat. — Jó és rossz részletek váltakoztak az utamon, — mondotta Bánhidy hosszú utjáról. — Mindenütt megcsodálták a gépet és sehol sem kellett szegyenkezniem miatta, sőt büszke lehettem rá, hogy magyarnak születtem. Csak nagynehezen hitték el, hogy a gépem is teljesen magyar gyártmány, mely itt született a Műgyetemen.

Szüleinek aranylakodalmát a börtönben ünnepelte egy szolnoki mechanikus

Kolozsvárról jelentik: Kovács Árpád szolnoki mechanikus azért szökött át a román határon, hogy Erdélyben lakó rokonait meglátogathassa. Egyszerű ember, aki ahelyett, hogy elment volna a rendőrkapitányságra utlevelet kérni, hogy ezer veszélynek kitéve magát, a biharpüspöki határnál akart átjönni Romániába, ahol természetesen azonnal letartóztatták a határőrök. A letartóztatás júliusban történt. Azóta a hadbíróóság szünetelt, és Kovács Árpádnak három hónapig kellett várakozni, amíg a hadbíróóság elé került az ügye. Pedig, a szülei, két Biharmegyében lakó öreg ember, mindennap epedve várták a fiuk megérkezését, mert azt akarták, hogy részt vegyen házasságuk ötvenedik évfordulóján az aranylakodalmukon.

jes érdeklődések a szüleitől, akik kétségbeesettek azon, hogy miattuk bajba kerül ta szerető fiu. — Csakugyan néhány perc alatt tisztázódik, hogy Kovács Árpád nem akart összeesküvést szöni az állam ellen, nem voltak rejtett céljai, hanem az egyszerű emberek naivitásával úgy gondolta, hogy könnyebb a határon átséltálni, mint utlevelet szerezni. És hogy csupán két hetet akart eltölteni falujában, hogy tíz év óta nem látott szüleinek talán utolsó örömet szerezhessen életük alkonyán. A hadbíróóság hamar határoz. Egy hónapi fogságra szól, amelyet a vizsgálati fogsággal bőven kitöltöttek vettek.

EGY PRÁGAI LAP SZERINT TELJES ERŐVEL FOLYIK A TÓTOSÍTÁS A CSALLÓKÖZBEN.

Prága, szept. 12. Az egyik prágai lap áttekintést közöl arról, hogy hogyan halad előre a tótosítási folyamat a Csallóközben. Ez főleg a tót iskolák létszámának gyarapításával történik. Eddig Pozsony, Galánta, Érsekújvár volt a határ és ezen a részen már 23 tót iskolát létesítettek, ugy, hogy a tót nyelvhatár ma már 230 méterrel közelítette meg a terjeszkedés végső célját, a Dunát, eltekintve Pozsony, Komárom és Párkányána tót iskoláitól.

Svájci vendég a hortobágyi „hotel”-ben

A művész ur eszmát vásárol. — Csárdás Rimóczyi műzeuma mellett.

Érdekes vendéget kapott újra a magyar pusztán — a Nagyhortobágy. Világhíresség ma már a puszták pirállya, e fátlan síkvidék, mely a maga zárkózott, csendes világával oázisa a vad, vágató élet mindent elseprő árjának. A legelő gulya, a cikázó ménes, a színes délibáb, a végeláthatatlan síma táj a maga néma fenségével adják azt a esodátot, melyhez szükséges a Hortobágy megértése.

Möckli Willy — a csárda új vendége — Zürichből egyenesen a Nagy-Hortobágyra rándult le — festetgetni. Jó arcu barna fiú, alig 23 éves, ki a Hugó Kahn et Co. zürichi bankház szorgalmas tisztviselője. Mikor felsorolja egyéb foglalkozásait is, kénytelen nagyok papírt és ceruzát venni: mert a szó elrepi, írás megmarad. Lássuk csak: banktisztviselő, joghallgató, festőművész és zenetanár egyszemélyben. — Beszél: svejci német, francia, angol és orosz nyelvet, — nem beszélve magyar nyelvtudásáról, melyben vendéggel fogadó helyett vendégfogót mond, mely azonban megbocsítható, tekintve azt, hogy saját bevallása szerint otthon négy fal között szótárból tanulta törni hazánk zamatos nyelvét.

Hortobágyon találkoztunk. Egy levegő bor és az öreg Rimóczyi mellett. Szállt a magyar nóta, fogyott a bor s a végén a csárda szállóvendége megmaradt mulatni — magyarád. Felkerekedett s ropta a csárdást, mignem hatalmas izzadság-cseppek nem jelentkeztek a homlokán. S mikor kipihente magát, ilhegye jegyezte meg, hogy nem németnek találták ki...

Elválásunkkor megállapodtunk, hogy másnap Debreczenben találkozzunk, mivel barátunk „eszmát” akart vásárolni.

...Mánap elmentünk egy eszmadiahoz. Válogattunk a közönséges paraszteszmák között. Neki azok tetszettek. Illegette-billegette magát egy jókora bőrcsizmába, míg a végén ott helyben próbálta benne a csárdást táncolni — mondván, hogy ebben jobban lehet, mert a esikósok is eszmában táncolják.

Megpróbáltam alkudni a eszmadia árából, már szívességből is — azonban midőn meghallotta, hogy mit akarok, hallani sem akart róla — és szónéklül kifizette a 27 pengő vételárát. Ugyilátszik ő sem akart elmaradni a esikósoktól s kijelentette, hogy holnap már együtt fog a pusztán fiaival csárdást táncolni.

Mikor nincs elfoglalva esikós barátaival, hóna alá veszi paletáját és elindul festeni. Sok képet csinált már a pusztán, melyeket emlékül visz hazájába. Most a csárdást festi, a „hotel”, ahogy ő mosolyogva nevezi. Még valamit szeretne megörökíteni, kissé merész ugyan: a délibábot...

Olykor-olykor, ha hazavágyó lelkének megnyugtatósára van szükség, leülnek a pusztán vén hegedűsével, az öreg Rimóczyival és ilyenkor a vendég muzsikál a eszmadia előtt. De a tanár ur tanul is. Magyar hallgató nótákat. Dicsékedve mesélte el, hogy azt a nótát is tudja már, hogy: „Juhász legény, szegény juhász legény...”

A pusztán vendége dicsér, dicsékedik, de sohasem panaszkodik. Egyszer azonban véletlenül elszólta magát félhangosan jegyzvény meg, hogy kettőt utál: a port

és a legyet...

Mert hát ez a két dolog az, a mellyel sehogysem bír megbarátkozni a természete.

Derék barátunk, ki olyan nagy utat tett meg, hogy megláthassa a magyar pusztát, nem csalódott és a csárdában kijelentette, hogy jövőre is elfog látogatni hozzánk.

Törökországi levél

Afrikai hőség és fiók-vizözön. — Japán a török piacokon. — Harminkét kilós dinnyék. (Részletek J. Zsakoizako sztambul szperantista leveléből.)

...Az utóbbi időkben olyan óriási hőség öntötte nyakon nemcsak a régi török fővárost, hanem az egész muzulmán birodalmat is, amilyen forróságra az öregek sem igen emlékeznek. Néha heteken át 33 fokot mutatott a déltáni hőmérő a legeldugottabb árnyékban is, míg a nap sütésben 65—66 fokra szökött fel a higany. Az estefelé népesedő utcákon egész megszokottá vált egy szál rövid nadrágban és szellős ingben járkáló férfiakat látni. A tengerparti fürdők és strandok természetesen reggeltől estig dugig voltak fürdőzőkkel, akik a hős hullámokban kerestek enyhülést az elviselhetetlen hőségben...

Rendesen nem igen szoktuk elhinni, hogy a bibliai vizözön olyan óriási pusztulást és szerenésatlenséget tudhatott okozni azoknak, akik átélői — ha nem is túlélői — voltak annak a rettenetes büntetésnek. Pedig napjainkban is történt valami ahhoz hasonló. Kisázsiaiban, Of városában (a Fekete tenger mellett) és Of körül fekvő 38 falu vidékén 12 napon át szakadatlanul ömlött az eső, mintha újabb vizözön akarta volna eltéríteni az egész környéket a föld színéről. A jelentések szerint csaknem másfél ezer ház pusztult el ezekben az itéleti napokban és több, mint 200 embert fojtott meg a víz, annak ellenére, hogy a menekülési

Hálából a szives és előzékeny kiszolgálásért pedig megígérte hogy hoz majd magával egy pár tubus légyirtó szert, mely német szabadalom, hatása pedig gyors és biztos.

Pár nap múlva indul haza a pusztán vendége, két heti itt tartózkodás után. Nehezen gondol az elválás percére, mert kimondhatatlanul megszerette a magyar tájat.

Fogadalmat tett, hogy mielőtt elmegy, egyszer még eszmadijában eltáncolja a csárdást Rimóczyi muzsikája mellett...

St...r.

lehetőségek aránylag egészen kedvezőek voltak.

A vizözönrel sújtott vidék hajléktalanná vált lakosságát Bayburt és Sengöl városok termékeny és biztonságosabb környékére telepítik át. A kárt hozzávetőlegesen hatszázezer török lirára becsülik. (Ez több, mint másfél millió pengő.)

A japánok kereskedelmi gőzöse, a nagy „Dakarmaru” nemrég hajózott be ide, árukkal megrakottan. Nagy kereskedelmi kiállítás rendeztek a japánok itt Sztambulban, mely alkalommal rengeteg próbáruot osztottak szét a legkülönbözőbb japán iparcikkekből a török kereskedők között, propaganda céljából. Azt hiszem, kaposak lesznek a jó és olcsó japán holmik a török piacokon...

Az idén hatalmas dinnyetermes volt mifelénk. Különösen Karaburunban, Izmir (Szmirna) mellett, ahol a Gülbagesse határterületén a görög-dinnyék harmikét kilósokra nőttek. Ez a duplája a szokásos és általános dinnyesúlynak erefelé.

Egyébként Izmir környéke híres nagyfajta és kiváló minőségű gyümölcsöiről. Például az izmiri (szmirnai) fügék hatalmas példányai éppoly világhírűek, akárcsak Madeira mazsolája...

Ford.: M—ás.

Bonyodalmak az egérnyelés meséjéből

Budapest, szeptember 12. Mult év novemberében az egyik budapesti nagy pénzintézet tisztviselői között szájról-szájra járt a hír, hogy egy kollégájuk eleven egeret nyelt le. Közölte az esetet egy heti riportújság is, amely szerint a tisztviselő husz pengőbe fogadott egy kollégájával abban, hogy le fog nyelni egy eleven egeret. Másnap a bank egyik altszije egy egerfogóban behozta az egeret s a bravuros banktisztviselő a fogadást megnyerte:

lenyeltte az egeret.

A rögtönzött produkciójának a cikk szerint rettenetes hatása volt, mert a nézők közül három nő elájult, de a férfiak közül is többen rosszul lettek, mások hitetlenkedve bámultak egymásra, vajjon nem szemlényvesztés volt-e az egész? Azonban — így szólt a cikk — tény és való, a csupdából eltűnt az eger, az asztalról a husz pengő és velük a fogadás nyertese is.

Ezek után sokan már emlegették a banktisztviselő nevét is és a városban is beszéltek az esetről. Az, akiről szó volt, Frankfurter Leó banktisztviselő, csak hetek múlva tudta meg, hogy milyen rémtörténetet beszélnek róla, bár furcsa volt neki addig is, hogy ismerősei, ha meglátták, ok nélkül elkezdtek nevetni, de ennek nem tulajdonított mindkiért fontosságot. Később

azonban utána járt a dolognak és keresni kezdte, hogy kik terjesztik róla ezt a hírt.

Ez év május 29-én este nyolc órakor a dunakorzón sétált Mahler Imre ismeret zeneszerző, hirtelen eléje toppant Frankfurter Leó és rákiáltott:

— Te mondtad Semjén Ferencknek, hogy én meglétem az egeret?

— Az a kérdés, megellette-e, vagy sem? — volt a tréfás válasz.

Frankfurter Leó hirtelen haragjában

fejbeütötte a zeneszerzőt,

aki eszméletét veszítve, a kövezetre rogyott. Amikor visszanyerte eszméletét, rögtön bement a főkapitányságra, ahol látleletet véttetett fel, amely szerint minden valószínűség szerint boxerrel érte őt az ütés. Ezután ügyvédje, dr. Zala Dező útján súlyos testi sértés vétsége címén megtette a büntető feljelentést Frankfurter ellen, azonkívet pedig nagyobb kártérítést is indított. A feljelentésben Mahler előadta, hogy az ütés következtében majdnem teljesen elvesztette hallását, amiáltal a kottaolvasásnál nyomban elszédül.

Dienes dr. büntető járásbíró a mai napra tüzte ki az ügy főtárgyalását. Frankfurter azzal védekezett, hogy jogos felháborodásában követte el tettét, mert egy alaptalan híreszteléssel őt

furcsa színben tüntették fel és neveltségessé tették.

Az ügyészi megbízott konstatálta az iratokból, hogy a becsatolt orvosi bizonyítványok szerint Mahler negyvenkét napig volt beteg és így nem a büntető járásbírósaág illetékes ebben az ügyben ítélni. A büntető járásbíró helyt adott az ügyészi megbízott indítványának és elrendelte, hogy az iratokat az ügyészséghez tegyék át.

A NEMZETKÖZI SAKKVERSENY TIZEDIK FORDULÓJA.

Budapest, szeptember 12. A nemzetközi sakkverseny 10-ik fordulóján a mesterek állása a következő:

Capablanca 7 és fél (1), Tartakover 7, Vajda 6 és fél, Rubinsztajn 6 (1), Thomas 6, Colle 4 és fél, Pzepsiorszka 4 (2), Canal 4 (1), Monticelli 3 és fél (1), Steiner 3 és fél (1), Wandenbosch 3, Brokes 2 és fél (1), Brinckmann 1 és fél (1).

TÜZ- ES KÉZIGRÁNÁTHARC A ROMÁN—BOLGÁR HATÁRON.

Bukarest, szeptember 12. A Constantza határrendőrség jelenti a bolgár határról, hogy a bolgár határőrség gyalogsági épületet és kézigránáttal megtámadták a román határőrség s annak épületét erős tűz alatt tartották. Emberéletben sem esett kár.

LEÉGETT EGY NAGY NÉMET REPÜLŐGÉPGYÁR.

Bréma, szeptember 12. A béni repülőtéren levő Focké Wolff-féle repülőgépgyárban ma éjjeltájban nagy tűz támadt. A műhelyek teljesen leégték, csupán az övező falak és a vaszerkezetek maradtak meg. Az igazgatósági épületet a tűz megkímélte. A kár igen jelentékeny. Számos nagy repülőgép elpusztult, köztük sok Mőwe és Buchfink típusú, újszerkezetű gép hmvadt el. Csupán két kis sportrepülőgépet tudtak megmenteni. Éjjel 2 órakor a tűz még tartott. A repülőgépgyár igazgatója ezidőszent Berlinben, Edzard főpilóta pedig Franciaországban tartózkodik. — A tűz okát még nem sikerült kideríteni.

Chille, szept. 12. (Wolff.) — A Friedrichskrup Germania hajógyárban tűz ütött ki egy nagy esarnokban, mely közvetlenül a kikötő mellett fekszik. A lángok hamarosan elhamvasztották az egész esarnokot, és a szomszédos esarnokok is meggyulladtak. Tűzet fogott egy 20 méter magas daru is, melynek egyes részei fából voltak. Az egész város tűzoltósága, valamint a hajógyár tűzoltósága is segédkeztek a tűz olfásánál. — A tűz keletkezésének okát eddig nem sikerült megállapítani, azt hiszik, hogy rövidzárlat történt.

PÉNTEKEN HIRDETNEK ITÉLETET PECHA VINCE KÉMKEDÉSI ÜGYÉBEN.

A honvédtörvényszék tegnap délután folytatta a Pecha Vince és Tóth János kémkedési bűnperének főtárgyalását.

A tárgyalás természetesen ma is zárt ajtók mögött folyt.

A tárgyalást pénteken délelőtt folytatják s Kovács Béla századoshárbíró tárgyalásvezető, nyilvános tárgyaláson 11 órakor hirdeti ki a bűnperben az ítéletet.

Petrovich Elek a Szépművészeti-muzeum főigazgatója Debrecenben

Megtekintette a Déri muzeumot. — Elragadtatással nyilatkozott a Debrecenben látottak fölött. — Nem hitte volna, hogy Debrecen mennyit áldoz a kulturára.

Nemrégiben megírtuk, hogy Debrecenbe várják Petrovich Elek szépművészeti muzeumi főigazgatót, aki a Déri muzeum anyagának elrendezése ügyében fontos tanácskozással folytat az illetékesekkel.

Petrovich Elek főigazgató — Györgyi Dénes műépítész tanárral szerdán este meg is érkezett Debrecenbe. Az állomáson dr Csűrös Ferenc tanácsnok és Ecsedi István egyetemi magántanár fogadta Petrovichot, aki csütörtökön délelőtt megtekintette a Déri muzeumot.

Petrovich még sohasem volt Debrecenben és így nagyon meglepte a város szépsége. — Nem is gondolta — mint ő maga kijelentette — hogy ilyen szépen fejlődő várost talál itt és nem hitte hogy ez a város ennyit áldozzon a kulturára. Általában nagyon kellemes benyomást tett rá az egész város.

A Déri muzeumot is természetesen csak hírből ismerte s most teljes megelégedését fejezte ki, különösen a beosztása felett.

A muzeumból Ecsedi kalauzolás mellett átment a Kollégiumba, melynek anyakönyvtárát tekintette meg. Itt megnézte Ferenczy István Csokonai-sobrát, mely az első magyar szobrászművész remek alkotása. Ezt a művet Ferenczy Rómában 1818-ban alkotta carrarai márványból. József nádornak küldte volt el, aki viszont a Kollégiumnak ajándékozta, — mert Csokonai debreceni ember volt.

Petrovich szerint kívánatos volna, ha ezt a szobrot a Déri muzeumban helyeznék el, mert a könyvtárban teljesen el van zárva attól, hogy a nagy nyilvánosság elé kerülhessen. A szobor tanító mű és mint ilyen megérdemelné a legnagyobb nyilvánosságot. Petrovich kifejezte azt a reményét, hogy a Tiszántúli Református Egyházkerület hajlandó lesz a tulajdonjog teljes fenntartásával átengedni a szobrot a muzeumnak, amely azt külön vitrinben őrizné a Csokonai-teremben.

Ugyancsak itt a könyvtárban látta meg Petrovich Izsó Miklós „Busuló juhász” című művét és Csokonai álló szobrának gipszmásolatát, melyeket szintén nagyon szeretne elhelyezni a muzeum Csokonai-termében. A „Busuló juhász” eredeti márvány alakja a Szépművészeti Muzeumban van. Valószínű, hogy a gipszmásolatot onnan megkapja a Déri muzeum.

Petrovich főigazgató látogatása után most már Munkácsy Mihály-nak világhírű festménye, az „Ecce Homo”, valamint a nagy adományozó Déri Frigyesnek Budapesten őrzött képei, közöttük Székely Bertalan „Zrinyi Miklós kirohanása” című hatalmas történelmi festménye is a lehető legközelebbi időn belül Debrecenbe kerül. A képeket szakértő kíséretében szállítják le, aki gondoskodni fog a megfelelő be- és kicsomagolásról.

Csütörtökön délelőtt Csűrös tanácsnoknál a városházán megbeszélés volt, amelyen Petrovich főigazgatót kívül résztvett dr Csűrös Ferenc közművelődési tanácsnok és dr Ecsedi István muzeumigazgató. — Petrovich főigazgató

itt is a legteljesebb elismeréssel nyilatkozott a Déri muzeumról. — Kijelentette, hogy ha a berendezéssel teljesen elkészülnek, ez a muzeum minden tekintetben meg fog felelni annak a várakozásnak, amelyet a város közönsége hozzá fűzött.

Egyben megbeszéltek a további szükséges intézkedéseket a képtár anyagának elrendezésére vonatkozóan.

Petrovich ígéretet tett, hogy a mikor az anyag már együtt lesz, külön szakértőt küld ki, aki a képeket a világítás, színhatás szempontjából elrendezi. Így aztán a Déri muzeum képtára a nyugat-

európai művészi ízlésnek is meg fog felelni.

Az értekezlet után dr Csűrös Ferenc tanácsnok a képek idehozataláról ezeket mondotta:

— A képek Budapestről való leszállításának pontos idejét nem tudhatjuk még. Éppen ezért nem is mondom dátumot, nehogy esetleges késedelem folytán csalódás érje a közönséget. — Különböző is a leszállítás után előbb el kell rendezni az anyagot és csak azután lehet szó a képtár megnyitásáról. — Ettől függetlenül azonban tovább folyik a muzeumi anyag elrendezése is, amely azonban még igen sok időt vesz igénybe. Remélem, hogy a Déri muzeum megnyitása most már nem fog sokáig késni.

Petrovich főigazgató megtekintette a klinikai telepet is, amelynek nagyszerű elhelyezését bámulattal szemlélte. — Petrovich ma délután utazik vissza Budapestre.

Petrovich Elek, a Szépművészeti Muzeum igazgatója Debrecenben, az állomáson dr Ecsedi Istvánnal a Déri muzeum igazgatójával.

Dr Eröss Lajos berettyóújfalui ügyvéd Budapesten megmérgezte magát

A Császár-fürdő uszodájában állítólag morfiomot vett be. — Tetének oka ismeretlen. — Hétfőn még a Kurián járt, hol megnyert egy pert.

Budapest, szept. 12. A fővárosi Császár-fürdőben dr Eröss Lajos berettyóújfalui ügyvéd szerda este öngyilkossági kísérletet követett el.

Dr Eröss Lajos furesa módon akart végetvetni életének. Tegnap délután félnégy órakor jegyet váltott a Császár-fürdő uszodájában. Eröss Lajos, aki régi vendég a Császár uszodában, másfél-két óra hosszat tartózkodott a vízben, uszkált, sőtál az uszodában, de feltűnt a fürdőzőknek, hogy igen furesán viselkedik. Eleinte ugyanis vígan lubickolt a vízben, később belekapaszkodott az uszoda korlátjába és fejét az uszoda oldalára támasztva behunyta szemmel állt vagy félóra hosszat a vízben. Az arca sápadt volt, úgy látszott, hogy beteg. A fürdőzők csak annyit láttak, hogy hat óra tájban a beteges külsejű fürdővendég felkapaszkodik a lépcsőn, odamegy a fürdőmesterhez, a következő pillanatban pedig már nagy sürgősforgás támad körülötte. A fürdővendég ugyanis a következőket mondotta a fürdőmesternek:

— Dr Eröss Lajos berettyóújfalui ügyvéd vagyok. Nem tudom,

hogy lesz-e erőm még elmondani a többit is, amit el akarok mondani, mert nagyon rosszul érzem magamat, morfiomot vettem be, megmérgeztem magam, hívják a mentőket.

Azonnal telefonáltak a mentőknek. Eröss ezalatt leültették egy székre.

— *Itt akartam a vízben meghalni.* — mondotta. — először még egy kicsit uszkálni szerettem volna, örülni az életnek, hogy azután a vízben érjen utól a halál. De nagyon hideg volt, nem bírtam tovább, nagyon rosszul vagyok. Ezután elvesztette eszméletét. Néhány perc múlva a mentők a Rákus kórházba szállították Eröss Lajost, aki saját bementése szerint morfiomot vett be, de az orvosok véleménye az, hogy más szerrel mérgezte meg magát. Azt sem tudják egyelőre, hogy Eröss Lajos hol lakott Budapesten. Még mindig súlyos állapotban van, remélik azonban, hogy felgyógyul.

Eröss Lajos hétfőn utazott el Berettyóújfaluból a fővárosba, kedden tárgyalása volt és itt a Kurián meg is nyert egy pert.

Pivniczky ur ötlete

Pivniczky ur lengyel ember. Lidai lakos. Cukrászdája volt a városkában. Csakhogy ez a cukrászda rémesen rosszul ment, nem lehetett belőle megélni. Pivniczky ur fülüg uszott a bajokban, amíg annál igazságtalanabb dolog volt, mert a lengyel cukrász hatalmas és gazdag amerikai rokonságnak örvendhetett.

Az egyik nagybátyja Chicagóban volt szücs, a másik Kaliforniában gyümölcsenyésző, a harmadik Newyorkban bankár, a negyedik Washingtonban hoteltulajdonos. A legidősebb fivérének gombgyára volt Ontarióban, a kisebbik huga pedig egy szénatorhoz ment feleségül, aki kebelbarátja volt a fiatal Morgannak. De a felsorolt neveken kívül volt még vagy harminc rokona Amerikában a lidai cukrásznak. A rokonság szempontjából mind kiválóan értékes ember. És mégis, Pivniczky urnak mindebből nem volt semmi haszna. Pedig nem lehet mondani, hogy Pivniczky ur hagyta volna beroszódni ezeket az összeállításokat. Dehogyan. A megszorult lengyel szorgalmasan írogatta a pénzt kérő leveleket az összekötéseket. Dehogyan. A megszorult lengyel szorgalmasan írogatta a pénzt kérő leveleket amerikai rokonságának, igen jelentős összegeket ruházva be belyegek vásárlásába. De mintha a fukarság öröge szállta volna meg valamennyi atyjafia szívét, soha egy vas nem érkezett sehonnán a lidai cukrásznak.

Pivniczky ur azonban még sem adta föl a harcot. Furfangos lengyel ezse a nagy bajban kitermelte a következő ötletet:

Elutazott Varsóba, bement a legnagyobb hangszerkereskedésbe és vásárolt huszonkilenc üres gramofonlemezt, mert éppen ennyi számbavehető rokona volt Amerikában. A lemezekbe pedig a felvevőkészüléken keresztül a világ legszívetfacsaróbb hangján belebeszélte, szinte beleénekelte, hogy milyen rettenetes nyomorban van, hogy mekkora szüksége lenne egy kis atyafiságos dollárkölesőre.

És most már nem levél írt, hanem ezeket a leveleket küldte el a gazdag rokonságnak.

Az ötletnek óriási sikere volt. Postafordultával érkeztek a válaszok, még pedig — ami a fő — esekkel bélelt értékes válaszok. A kísérőlevelekben ilyen mondatok voltak: „a könnyeim folytak, amikor rég hallott hangod fölésendült a szobámban”, „melyen megindított a te szívetfacsaró hangod” és a többi. Az egyik nagybácsi pláne meghívta Pivniczky urat, hogy legyen szerencséje, ő elhelyezi valamelyik vállalatát élen igazgatónak, esetleg vásárol neki egy lengyel cukrászdát Newyorkban.

Pivniczky ur kilitásba is helyezte látogatását a melegsűrű nagybácsinál. Előbb azonban Párisba utazott, hogy a könnymű lengyelek Mekkájában néhány görbe hetet rendezzen magának a kolduló gramofonlemezre összegyűlt dollárokból.

Rocskai kertben

két utra nyíló hatszáz és szőlő olcsón eladó Népszövetségi Hitelesítvetkezetről. Virga-u. 1.

Angol szövetekben vezet FELDRHEIM IMRE Kosuth utca 6. szám

A jó királynő

Erzsébet királyné meggyilkolásának mindig szomorú évfordulója volt most szeptember hó 10-én. Az egyik bécsi lap tegnapi száma megindító történetet mond el ezzel az évfordulóval kapcsolatban. Rottenbachban, 1896. július hó 31-én meghalt a királyné udvari orvosának, Widerhoffernek a felesége. A királynénak Ferenczy Ida este hat óra után telefonon jelentette a szomorú hírt. Az orvos háza csupánán, izgalom, fölfordulás volt, a legidősebb fiúnak egyszer csak jelent az írás, hogy egy „idősebb, feketeruhás hölgy” vár lenn a hallban, aki nem hagyja magát elutasítani és mindenáron beszélni akar vele. A fiút bosszantotta a későn alkalmatlankodó vendég, különösen ezen a gyászba borult estén. Lesietett és a rosszul világított hallban megpillantott egy magstermetű, igénytelenek látszó nőt, aki kezében egyszerű istálló lámpással, oldalán egy hatalmas hernáthegyi kutával állt türelmesen. A fiú ilyen körülmények között nem valami tulajdonos udvariasan érdeklődött a hölgy kívánsága iránt, a feketeruhás asszony halkán azt felelte:

— Atyjával szeretnék beszélni.

— És mikor a fiatal ember türelmetlenül azt kérdezte:

— Mit akar tulajdonképpen? — szerényen, mint a lehelő jött a válasz:

— Kérem, nem ismer meg? Erzsébet császárné vagyok.

Az ifjú rémülten gyújtotta meg a lámpákat és most már ráismert császárnéjára, aki nyugodtan ismételte meg kérését, hogy szeretne atyjával beszélni, de — négy szem között. — A királyné sokáig ott maradt és vigasztalta a gyászoló családot, azután pedig esőndősen, ahogy jött, ment ki újra az éjszakába, egyedül a kutájával.

Ez Románia!

Revolverttel „közlekedési adót” szedett az utcai járőrelőktől egy román rendőr.

Kisenev, szept. 12. — Az itteni ügyészség tegnap letartóztatott egy Aratán nevű közrendőrt. — A letartóztatásra sajátos körülmény szolgáltatott okot. Aratán ugyanis a város egyik legforgalmasabb utcájában, ahol őrszemes őrszolgálatát teljesítette, megállított minden járőrelőt és arravaló hivatkozással, hogy most készítették el az új járdaburkolatot, minden járőrelőtől 10 lei forgalmi adót akart behajtani. — A járőrelők egyrésze ki is fizette az önkényesen kivetett adót, annál inkább, mert Aratán revolvert szegzett mellüknek és úgy kényszerítette őket az összeg lefizetésére. — A zsarolásról értesült az ügyeletes rendőrtiszt, aki Aratánt letartóztatta.

Feketeruhás nő a rablóbanda élén.

Csikszeredáról jelentik: Pénteken délután egy autó utasai a Tusnádfürdő és Bikszád közötti országúton egy férfira bukkantak, aki vérbefagyottan feküdt az úton. Felszedték és beszállították a csikszeredai kórházba, ahol az orvosi vizsgálat megállapította hogy a szívesztetlen embernek közvetlen közelből a halántékába lőttek. A nyomozás során kiderült, hogy az aldozat Bécsi Sándor sepsiszentgyörgyi borbély, aki mindenéből kifosztva és levetkőztetve hevert

az országút árkában. A borbély lázas állapotában összevissza beszélt a kórházi ágyon, zavaros előadása szerint egy rablóbanda támadta meg, amelynek élén egy feketeruhás nő állott. Felszólították, hogy adja át minden értékét, tárgyat és amikor ellenállással próbálkozott, rálöttek, majd elra-

bolták 10.000 lei pénzét, aranyórát, gyűrűjét és felsőruháját. Nyíl van azt hitték hogy meghalt, mert egy faodba rejtették, ahonnan magához térve, kimászott az ut szélére. — A vidéken most attól tartanak, hogy újabb rablóbanda kezdte meg garázdálkodását a Székelyföldön.

A Zeppelin az északi sarkra készül

Berlin, szeptember 11. A Graf Zeppelin északsarkú útjának előkészületei lázas izgalommal folynak, noha a léghajó az eddigi diszpozíciók szerint csak április elején indul el a sarkvidékre. Az expedíció bázisa tudvalevően Fairbanks, alaskai városka lesz. Fairbanksból tegnap távirat érkezett, amely közölte, hogy a léghajó kikötésére szolgáló rögzítőárbóc elkészült. Az expedíció finanszírozására alakult Aeroarktis társaság rengeteg tudományos műszert rendelt, amelyeket még ebben az évben leszállítanak. Az Aeroarktis igazgatói október elején Friedrichshafenbe utaznak, ahol részletesen megtárgyalják Eckener, Lehmann és Flemming kapitányokkal az expedíció programját. Az Aeroarktis elnökgazdája, Frithjoff Nansen, aki jelenleg Genfben tartózkodik, a Népszövetség illetészekének befejeztével egyenesen Friedrichshafenbe megy,

ahová addigra Eckener kapitány is visszaérkezik Amerikából. Decemberben, januárban és februárban Nansen az expedícióban résztvevő tudósokkal együtt több próbarepülést végez majd a Zeppelinnel, amelyek a tudományos műszerek kipróbálását szolgálják. A Graf Zeppelin szikratávíró-állomását is teljesen átalakítják, miután a sarkvidéken észlelhető elektromos jelek lehetetlenné teszik a közönséges szikratávíró-állomás működését.

A ZEPPELIN ÚJRA FELSZÁLLT.

Friedrichshafen, szeptember 12. A Graf Zeppelin ma délután 5 óra 45 perckor átrepült Sebisch Gmünd felett és 6 óra 54 perckor Friedrichshafen felé érkezett. A város felett hosszabb körrepülést végzett és este 17 órakor simán felszállt. Az utat 20 óra alatt tette meg.

Százesztendő emberek intim vallomásai a hosszú életről

Az angol „Százévesek Klubja” a va Homások alapján megszerkeszti a hosszú élet kézikönyvét.

London, szeptember hó. Anglia a klubok klasszikus hazája, ahol a legkülönfélébb, legváltozatosabb és legmeglepőbb célok érdekében tömörülnek az emberek. Ezek között is talán a legérdekesebb a Centenarian Club, amely, mint neve mutatja, — száz éves, vagy ennél is idősebb embereket tömörít zászlóalja alá, vagy olyanokat, akikben megvan a komoly ambíció arra, hogy az „emberélet legvégső határáig” élvezzék a földi paradíszot. Ez a Százévesek Klubja most igen érdekes vállalkozásba fogott: részletes adatokat akar gyűjteni azokról az agastyánokról, akik a brit szigeteken megérték a századik esztendő, részletes tájékoztatást nyújt az illető matuzsálemek életmódjáról, szokásairól, hogy így valóságos kézikönyvet adjanak mindazoknak, akik megakarják élni a tizedik X-et. — Angliában a klubnak ez a kezdése általános érdeklődést váltott ki, mert hiszen az angolokra is áll Talleyrandnak híres mondása, hogy mindenki szeretne sokáig élni, de senki sem szeretne — megöregedni.

Fognak a Matuzsálemek.

Annyi bizonyos, hogy Angliában eléggé pontosan számontartják azokat, akik megérték századik évüket. Thomas Parr például abban a hírben áll, hogy egy kitűnő ebéd-elköltsége után halt meg Arundel lord házában, 152-ik évében. Countess of Desmond pedig még különösebb módon költözött el az életből. A grófnő 146-ik évében járt, amikor a eseresznyefára kapaszkodott fel, hogy a Friss gyümölcsöt megízlelje, de vesztére lepotyogt és ki tudta, még hány évet érhetett volna el, ha nem ilyen tragikus módon fejezi be pályafutását. Természetesen az adatokban lesz egy kis jóindulatú lóditás, már csak azért is, mert a jól nevelt grófnők még fiatal korukban sem szoktak eseresznyefára mászni; de tagadhatatlan, hogy Angliában évtizedek óta nem emlegetnek egyetlen olyan példát sem, hogy valaki másfél század küszöbét elérte volna.

A Centenarian Club titkára, Maurice Ernest dr. az anyakönyvi kivonatokat tanúsága alapján megállapítja, hogy az angliai és welszi nép számlálás szerint 1921-ben 110 ember volt, aki meghaladta a száz évet, ezek között 59 férfi, a többi 89 a gyöngébb nemhez tartozott. Erősebb hogy a száz évesek száma Angliában is jelentékeny esőkként mutat, mert az 1881-iki népszámlálás adataival 141-et tüntet fel a statisztika, 1911-ben már csak 128-at s ez a szám is most 110-re esőkkent.

A 104 éves matrona, akinek nincs ránc az arcán.

A klub most külte szét körkérdezőket az érdekelteknek. A legelső nyilatkozó egy hölgy lesz. Mr. Anna Davies, aki a multhéten ünnepelte száznegyedik születésnapját s aki talán példátlanul áll az egész világ hölgytársadalmában, mert egyetlen egy ránc sincs az arcán. Hogy minek köszönheti az öreg hölgy derült arcát és hosszú életét, azt bizonyára mindenki érdeklődéssel fogja olvasni. Általában foglalkoztatja az embereket az a probléma, hogy miként lehetséges, hogy amikor az orvosi tudomány erőfeszítései, az új felfedezések révén annyira sikerült meghosszabbítani az emberi élet átlagát, mégis egyre jobban fogyatkozik a száz esztendősek száma. Az 1911-es angol statisztika szerint azoknak, akik a 70-ik évet megérték, még 8,5 év megélése várható a férfiaknál, viszont a 70 éves nők nagy átlagban még 9,6 esztendőt várhatnak a gond viselésétől. Viszont éppen a háborús évek bizonyították be, hogy a rendkívüli körülmények egész csodás teljesítőképességet válthatnak ki a korosabb emberekből. Példa rá maga Hindenburg, ki a legsúlyosabb stratégiai problémákat a hetvenes évek derekán oldta meg s azonnal is politikai és gazdasági életben, de még az irodalomban s a művészetek terén is nem egy eset bizonyítja szerette az egész világon, hogy a hetvenes és nyolcvanas években járó férfiak és nők akárhányszor a fiatal-ságot legyűrő frissességgel, tiszta

judiciummal és nagy alkotókészséggel állják meg helyüket a mai idők szédületes versenyében.

Jó feleség — hosszú élet.

A Centenarian Club körkérdezővel természetesen kiterjeszkednek arra is, hogy a szóba jövő urak és hölgyek fizikuma erős-e vagy gyöngy, legény vagy kisasszony sorban érték-e el a századi kesztendejüket, itak-e alkoholt, dohányoztak-e vagy sem? Az angol história egy pár érdekes példaválszolgát olyanokról, akik elérték a századik év küszöbét. Gladstone például 82-ik évében lett negyedszer miniszterelnök s híres volt arról, hogy maga fűrészelte föl és aprította a fáját és 89-ik évében halt meg. Gladstonefizikuma rendkívül erős volt snemesak maga vigyázott egészségére, hanem a felesége is, aki odaadó gyöngédséggel vette körül. Igen mértékletes volt az étkezésben és soha sem dohányozott. Sir E. Ray Lancaster, aki alig pár nappal ezelőtt hunyt el, — rendkívül intenzív tudományos munkásságot fejtett ki. Sokáig betegkedett és krónikus bronchitis gyötörte, viszont soha sem házasodott meg. Penzance lord, aki egyike volt az angliai egyháztanács legkiválóbb biráinak, élete derekán szintén sokat betegkedett, de felesége oly részletesen tanulmányozta férje betegségét az orvosok útmutatása alapján, hogy életének meghosszabbítását elsősorban felesége ragaszkodó szeretetének köszönhette. Penzance lord 85 éves korában is aktív részt vett a tanácsüléseken.

A századik esztendő várományosai.

A századik esztendő várományosai is megszólalnak az aktuális körkérdezők kapcsán. Sir Walter Runciman, Angliának egyik leggazdagabb hajótulajdonosa, aki most 82 éves, a következő tanácsot adta klubtársainak: „Házassodjatok fiatalon és ne járjatok a klubokba!” Az ember igyekezzék tisztába jönni a maga rendeltetésével s feleljen meg legjobban földi hivatásának. — Sir James Crichton-Browne, Angliának egyik legnagyobb ideggyógyásza most, 82 éves korában is teljes erővel dolgozik és azt ajánlja, hogy a zember jól, változatosan étkezzék és vegyes diétán éljen. Edison 82 éves kora ellenére még tud 16 órát is dolgozni.

Egy-két nap múlva meg fog jelenni a Centenarian Club részletes statisztikája, amelyet bizonyára érdeklődéssel fognak olvasni azok, akik hajlandók száz évet eltölteni ebben a földi siralom völgyben....

A SZOBOSZLÓI ÉS KARCAGI HÉVIVIZ VEGYVIZSGÁLATA.

Dr. Bodnár János egyetemi tanár, a debreceni orvosi vegytani intézet igazgatója egyik pesti lapban nyilatkozott a szoboszlói és karcagi hévíviz összetételéről a következőkben:

— A vezetésem alatt álló debreceni egyetemi orvosi-vegytani intézet behatóan foglalkozott a hajdusoboszlói és a karcagi hévíviz kémiai összetételének a tanulmányozásával. Vizsgálataink eredménye szerint a hévívizek jód- és konyhasótartalma a következő: 1000 gram hévívizben van Hajdusoboszlón 8,15 mg. jód, 2,99 g konyhasó; Karcagon 1,70 mg. jód, 0,23 g konyhasó. Ezek szerint a hajdusoboszlói hévíviz jóval több jódot és konyhasót tartalmaz, mint a karcagi hévíviz.

Házhelyek

dohánygyárral szemben, 36 havi részletre eladók. Érdeklődni: Dr. Ratkóczi, Zöldfa ucca 8. Telefon: 7-47.

Hipnózissal csikartak ki vallomásokot a Tuka-perben

Tegnap már befejezték a bizonyítási eljárást a hosszú pörben.

Pozsony, szept. 12. A Tuka-per esütörtöki tárgyalásán a védők elkeseredett harcot folytattak, hogy a bizonyításkiegészítési javaslatokat elfogadjassák.

Ottlik védő nagy beszédbe kezdett, a következőket mondotta:

Kérem annak megalapítását, hogy a hadügyminisztérium már előzőleg a vizsgálati anyag alapján adott-e szakvéleményt a vádlóknak. Hiszen megállapítottuk azt, hogy a katonai szakértő véleménye a vádirat 12. és 13. oldalának tartalmával csaknem szövegszerűen megegyezik. Egyébként a vád a tárgyalás hetében két nagy slágerrel jött ki és most kénytelen vagyok ezekre vonatkozóan megjegyzéseket tenni. Ez a két sláger volt Stögernek és Schramm Krisztinának a kihallgatása. Ezekről a kihallgatásokról nekem meg van a magam véleménye, hasonlóképpen a vallomások háttéréről is, de meg akarom győzni a bíróságot is arról, hogy a rendőrség itt meg nem engedett eszközökkel vette ki a vallomásokat.

Elnök: Erre nincs bizonyíték.

Ottlik védő: De nekem van rá bizonyítékom, hogy Stöger jó médium volt, amiből feltételezem, hogy a pozsonyi rendőrség hipnotizálta őt. Ki végezte a kihallgatást? Habán titkár, akinek előző működéséről különös dolgokat tudunk. Egyszer egy állami nyomdahivatalnok megvesztegetéssel vádolta meg őt és a per folyamán ezt az embert felmentették a rágalom alól. Akkor Klima rendőrigazgató Habánt el is bocsátotta. Később azután Kassán nagy kémdés per volt, egy Lukács Erzsébet nevű nő állott azaz a váddal, hogy Magyarország javára kémdékedett. Ez a nő a bíróság legnagyobb megdöbbenésére önmaga ellen vallott minden különösebb ok és bizonyíték nélkül, önmaga ellen, úgyhogy a bíróság három évre ítélte el. Ez a nő saját ügyvédjének a szemébe mondotta önmaga ellen a legsúlyosabb bűnhetést és védőjének ellene kellett a legjobban küzdeni. Sokáig tartott, amíg rájöttek, hogy Lukács Erzsébetet hipnotizálták. Akkor is Habán titkár végezte a kihallgatásokat.

Kiderült, hogy Habán egy Gömöri-Grünfeld nevű emigránsal hipnotizáltatta Lukács Erzsébetet.

Gömöri-Grünfeldet bíróság elé idézték, ahol bevallotta, hogy a nőt valóban ő hipnotizálta.

Ha Habán titkár Kassán ilyen módon csalt ki valakitől önmagára terhelő vallomást, akkor feltételezhető, hogy metódusát Pozsonyban is habozás nélkül alkalmazta.

Ottlik védő indítványozza Stöger megvizsgálását annak bizonyítására, hogy

hipnotizálásra alkalmas energiatlan ember, akire nem bízhatók egy kémiroda vezetését.

Kéri egy pozsonyi borbély kihallgatását annak bizonyítására, hogy Tuka 1913-ban rövid haját viselt, Schramm Krisztina tehát nem ismerhette fel őt művészajáról.

Kéri Benedikter Ferenc bécsi szállodaigazgató kihallgatását arra, hogy Kovács alezredes, 1923

december 5-ről 6-ára virradó éjjel feleségével együtt a Goldenes Lamm szálló 3. számú szobájában volt, nem lehet igaz tehát az az állítása Schramm Krisztinának, hogy Kovács alezredes Stöger kémirodájában töltötte ezt az éjszakát.

Ha tehát Schramm Krisztina ebben az adatban tévedett, valószínű, hogy Tuka felismerésénél is végzetes tévedés történt.

Ezután az ügyész kért szót és

A varázslók kongresszusa Marseilleben

A DELEGÁTUSOK EGY RÉSZÉ ÁLL ATI MASZKBAN JELENT MEG — VOLT MIT BÁMULNIA A FRANCIA KIKÖTŐVÁROS LAKOSSÁGÁNAK — CSAK A SZÁLLÓTULAJDONOSOK ÉS A DETEKTÍVEK NEM ÜLTEK FEL A NAGYHIRŰ VARÁZSLÓKNAK

Marseille, szeptember. A nyár a kongresszusok ideje. A legkülönbözőbb és legszokatlanabb hivatások, mellékfoglalkozások és szórakozások üzői tartják meg ilyenkor a komolyabb kongresszusok mellett a maguk kongresszusait. Marseilleben pár nap előtt a varázslók kongresszusa ült össze. A különös kongresszus tagjai a színes délfrancia nagyvárosba is új színeket tudnak bevezetni. Marseille festői utcái a világ különböző részeiből érkező varázslók, fakrok, illuzionisták különös ruházatától még festőibbekké váltak. Több száz delegátus érkezett a kongresszusra a legfantasztikusabb öltözetekben, színes selyemruhákban, amulettekkel diszitve és hatalmas turbánokkal a fejükön. Természetesen nagy számban vettek részt a kongresszuson európai varázslók is, akik részben megelégedtek a szerényebb polgári ruházattal. Különös feltűnést keltettek azok a varázslók, akik a kongresszuson állati maszkokban jelentek meg. Ilyen maszkokat használt a „Magusok Testvéri Szövetsége”, melyet ötven tag képviselt a marseillei kongresszuson.

A varázsló foglalkozásához szükséges a hit. Nem a varázsló hite önmagában, hanem az, hogy a közönség higgyen a varázslónak. Hogy ezt a hitet erősítsék, a varázslók kis zsákokat hordtak karjaik alatt — varázsló eszközökkel, csontdarabokkal, törökkel, cinkzett kártyákkal, tükkel és egyéb mágus segédeszközökkel tele. A kongresszus ülésén, melyek a nyilvánosság előtt folytak le,

a sokszáz mágus ingyen produkálta magát a közönség előtt.

ellenzi a védelem indítványát. — Irónikus válaszában megjegyzi, hogy neki nem kötelessége elárulni, honnan szerzi adatait.

Pozsony, szept. 12. A Tuka-perben délután befejezték a bizonyítási eljárást. A zárt tárgyalást reggel még folytatták, délben az elnök a tárgyalást nyilvánosnak mondotta ki.

A védő a nyilvános tárgyalás megnyitására két napi haladékot kért, hogy a katonai szakértőkhöz újabb kérdéseket intézzen. Ezután a védelem több előterjesztést tett, amiket a bíróság elutasított, mire az elnök a bizonyítási eljárást befejezettek jelentette ki és a tárgyalás folytatását hétfőre halasztotta.

Sorban, egymásután léptek a pódiumra és mindenik a legesodálatraméltóbb varázsművét produkálta. Egy indiai tűzimádó például arra a kérdésre, hogy hogy hívják, szájából többméteres lángot bocsátott ki, mely

a csodálkozó nézők előtt lángbe-tükbe formálódva adta az indiai varázsló nevet.

Egy hihetetlenül sovány kinal zseb-kendőjével megtörölte az orrát és azután ötven libát és óriási mennyiségű virágot rázott ki belőle. A kártyaművészek hallatlan tömegben szedtek ki kártyákat a nézők zsebeiből. A hit a mágusok hivatottságában a csodálatos mutatványok után nyilvánvalóan erősödött a marseillei közönség soraiban.

Csak a hoteltulajdonosok nézték kétkedő szemekkel a mutatványokat és a legügyesebb francia detektíveket szerződtették annak ellenőrzésére, hogy nem

akad-e a csodálatos képességű mágusok között olyan is, aki a hotelekben idegenek tulajdonát varázsolja át a saját zsebeibe

A marseillei szállodásoknak különben más nehézségeik is voltak a kongresszusra gyűlt varázslókkal. Nem tudták ugyanis elhelyezni a sok „médium”-ot, amit magukkal hoztak. Nem az emberi médiumokkal volt baj, hanem az állati médiumokkal Nyulakkal, disznókkal, kutyákkal, libákkal, tyukokkal, galambokkal és más állatokkal. Különösen sok libát hoztak a varázslók magukkal, ami arra enged következtetni, hogy a libának nagy szerepe lehet a mágiában. A marseillei szállodák azon-

ban nincsenek berendezkedve ilyen vendégek fogadására s így a kongresszus tagjainak elhelyezésénél a legnagyobb nehézségek merültek fel. Marseille utcai színes tarkaságának azonban, egy új színt adott a varázslók kongresszusa.

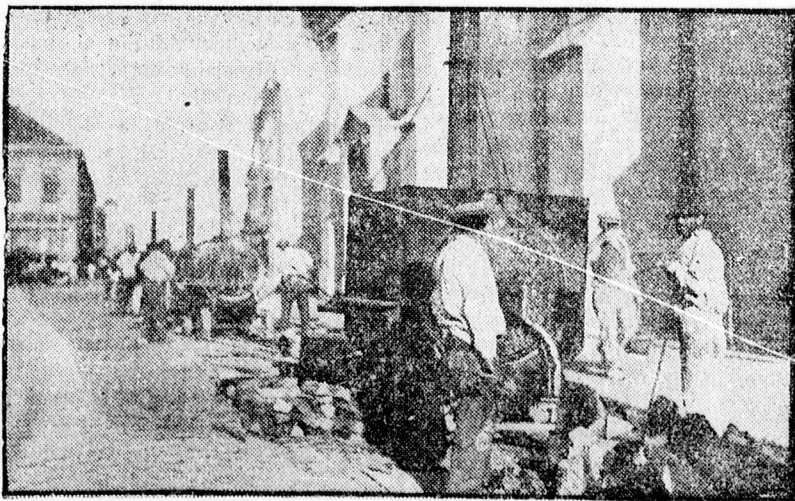
Kiss Béla, a hírneves cigányprimás ezüst-koszorút kapott Balatonfüreden a magyar zene erőteljes kultiválásáért.

SZIVIZOMBA VEZETETT VILLANÁRAMMAL FEL LEHET ÉLESZTENI A TETSZHALOTTAKAT.

London, szeptember 12. A sidneyi orvoskongresszuson az egyik orvos arról a felfedezésről számol be, hogy a tetszhalottakat fel lehet élesztetni. Az eljárás úgy történik, hogy a szivizomba tűt szúrnak és a tübe 10 másodpercig villamos áramot bocsátanak. A kísérletet legutóbb egy csecsemőn végezte, miután milder. más kísérlet sikertelennek bizonyult.

VIZBEFULT A KISLÁNY MENTÉSÉRE SIETŐ ANYA ÉS HÁROM FIA.

Párisból jelentik: Chalons sur Marneban kedden a folyóba fúlt négy ember, mikor egy hét éves kislányt megakartak menteni. Együtt fűrdtek a Marneban anya, hét éves kisleánya, ennek bátyja és két unokafivére, mikor a gyermek egy óvatlan pillanatban messze merészkedett a folyóba, egy örvény elkapta. Az anya és a három fiú odavesztett, a kislányt ellenben távolabb fűrdő férfiak még ki tudták menteni és még életre is tudták kelteni.

Aszfaltozzák a Kistemplom környékét.

DEBRECENI KALAUZ

166 oldalon, 40 képpel ismerteti Debrecen városát és a Hortobágyot. — Árja részletes térképpel 1 P 50 fillér.

Kapható minden könyvkereskedésben.

Folyton jobban hódít a magyar igazság!

Magyarország mindig jobban az érdeklődés középpontjába kerül Európában. Minden valamire való államférfi és politikus ismeri a magyar nemzet irredenta törekvéseit s újabban mindig jobban átmegy a köztudatba, hogy állandó és tartós békét Magyarország kiengesztelése nélkül nem lehet várni Európában.

Legujabban Frank H. Simonds, az ismert név amerikai háborús író foglalkozik Magyarországgal különleges ínyzetével egy hosszú cikkben, amely számos nagy amerikai lapban most vasárnap jelent meg.

A cikk azzal kezd, hogy a legutóbbi cseh kémkedési incidens világosan megmutatta az egész világ előtt a magyaroknak azt a megváltozhatatlan elhatározását, hogy a trianoni békekötés döntésébe nem nyugodnak bele és legalább egy részét az elszakított területeknek visszaszerzik. Ez az elhatározás azonban a cikk szerint nemcsak a nyugalmát, de a békéjét is fenyegeti Európa délkeleti részének. A figyelmes szemlélő ma két olyan problémát lát az európai helyzetben, amelyek a megoldása lehetetlenné látszik: az egyik, a danzigi földszalag, amelyet a lengyelek kaptak a németektől és a másik az idegen uralom alá jutott magyarság ügye.

A magyarság kétféleképpen vélekedik a helyreigazítás felől. Egyik része a magyar nemzetnek mindenestül vissza akarja kapni az 1914 előtti régi határokat, a másik pedig megelégedéssel azzal, ha az idegen uralom alá jutott magyar területek kerülnek vissza a magyar korona uralma alá. Olyan magyar azonban, aki a mostani helyzettel meg volna elégedve, nincsen.

Az első kívánság teljesülésének nagyon kicsiny a lehetősége. A magyarság a régi Magyarországon kisebbségben volt a sokféle nemzetiséggel szemben, úgy hogy a nemzetiségek által lakott régi területek visszacsatolása lehetetlennek látszik.

A másik felfogásnak azonban megvannak a lehetőségei s megvan a jogosultsága is. Itt tiszta magyarokról van szó, akiket minden jog ellenére, az erőszak jogán csatoltak idegen államhoz. A béke elvette a színmagyságnak egy harmadrészét, akiknek legalább is a felét aránylag nagyon kis áldozattal, csekély határváltoztatással vissza lehetne adni az anyaországnak.

Természetes, hogy a magyarság, a vesztés fél oldalán állván, nem várható sokkal kíméletesebb elbánást akkor, amikor a németek, osztrákok és magyarok ellen a gyűlölet még tetőfokán állott a béketanácskozások idején.

Csak tetézte ezt az állapotot az a körülmény, hogy a Károlyi-kormány egyszerűen átadta az uralmat a kommunistáknak. Abban az időben a szövetségesek attól tartottak, hogy Európa keleti része teljesen a kommunisták uralma alá kerül s így az a körülmény, hogy Magyarország volt az egyetlen, ahol a valóságban is megakadályozták a kommunista uralmat, nagyon súlyosan eset a latba Magyarországnak ellen.

Ezért engedték meg a románoknak, hogy bevonuljanak Magyarországra és megszállják Budapestet s ezért történt meg, hogy a béketanácskozások alatt olyan keveset hederítettek a magyar nemzet jogosult felszólalásaira. Így engedték meg az utódállamoknak, hogy új határaikat a nyelvi határokon is jóval túl terjesszék. Így történt, hogy több, mint három millió színmagyart szaktítottak le az anyaország testéről, amikor az új Magyarország területén alig pár ezer idegen nemzetiségű lakos maradt.

Gazdasági szempontból Magyaror-

szág megcsönkítése nagyon szerencsétlen körülmény volt s a milliók elszakítása megcsúfolása volt a nemzeti önrendelkezés eszméjének. Az eredmény rengeteg szenvedés lett és szilárd elhatározás a nemzet részéről, hogy ezt a békét véglegesen nem ismeri el. A nyugati államok azonban lassas-

Egy délután két és félmillió pengőt nyert a kártyaasztal mellett

Vannak még szerencsés emberek a világon.

Páris, szept. 12. A deauvillei kaszinóban most rendkívül mozgalmas az élet és a játéktérmekek a leggazdagabb internacionális közönség tartja megszállva. Nagyon sok ismert név viselőjét lehet felfedezni a játéktáblákat ostromló tömegben. A többséget azonban kétségtelenül az amerikaiak vindikálhatják maguknak. A kaszinó hőse most egy Zographos nevű görög, aki

bámulatos hidegvérrel és még bámulatosabb szerencsével játszik.

Az igénytelen külsejű, magas homloku, apró szemű kopasz görög koncentrálja most magára minden figyelmét. Kokan megpróbálták már, hogy letörjék, azonban akár egyes emberek, akár alkalmi szindikátusok vállalkoztak erre, a vállalkozás teljesen sikertelen maradt. Zographos fantasztikus va-

ként rájöttek arra, hogy milyen szerencsétlen ballépést követtek el Magyarországgal szemben. Masarykról mindenki tudja, ő maga is többször kijelentette, hogy nem ellenzi a cseh határ kiigazításának eszméjét.

Világos, hogy Európa nem engedheti meg, hogy Magyarország a mai helyzetében állandó tüzfészke legyen az egész világréznek. Azt mindig jobban látják, hogy a magyaroknak sok tekintetben igazuk van.

gyonokat separt be a zöldasztalnál. Mindig imponáló halomban hevernek előtte a „biscuitok“ (zsetonok).

A napokban érte el szerencséje tetőpontját: egy délután folyamán körülbelül százezer fontot, vagyis több mint két félmillió pengőt nyert.

A peches játékosok irigykedve nézik ezt a kis görögöt, aki majdnem mozdulatlanul ül a helyén. soha sem mosolyog, ritkán szólal meg, és soha nem fogyaszt egy csepp alkoholt és szentelen arccal figyeli a játékok menetét. — Deauvilleben sokkal nagyobb érdeklődést kelt Zographos szerencséje, mint akármilyen káprázatos látványosság és a deauvillei internacionális közönség izgatottan várja, hogy mikor szűnik már meg a kis görög példátlan szerencséje.

A bibliai vizözön hitelességét a legujabb kutatások is igazolják

Néhány hónapja indult útnak Mezopotámiába egy archeológiai expedíció azzal a céllal, hogy

nagyszabású ásatások révén közelebbről vizsgálja a tudományos világot a legregibb bibliai kor részletes megismeréséhez.

Az eddigi jelentések is nagymértékben keltették fel a régiségbúvárok, különösen az assziológusok figyelmét, most azonban Langdon professzor, az oxfordi egyetemen az assziológia tanára, egyenest szenzációs következtetéseket von le a jelenlétében végzett ásatásokról és a Kish környékén feltárt rétegek állásából határozottan megállapítja, hogy a bibliai özönvíz nem legenda, amint a kételkedők szokták emlegetni, hanem

félreismerhetetlen tudományos bizonyítékokkal igazolt történelmi esemény.

Langdon professzor az ásatások során egymásfélő helyeződött rétegeket külön betűkkel jelölte meg és ezek között a legnagyobb fontosságot az E-rétegek tulajdonítja, amelyben teljesen vízszintesen fekvő halakra akadtak. Nyilvánvaló, hogy ezek a maradványok nem emberi kéz beavatkozásával kerültek ilyen helyzetbe. Az egyetlen elfogadható magyarázat csak az lehet, hogy

Mezopotámiának ezen a részén özönvíz zúgolt végig, amelynek dátumát Langdon körülbelül 3400 és 3200 közé teszi Krisztus születése előtt.

A kutatások folyamán azonban az

F-rétegekben néhány szumir épület is napvilágra került, két, az előbbihez hasonló, de vékonyabb réteggel, amelyeknek a korát Langdon Krisztus születése előtt 4000-re teszi. Mindebből az angol tudós azt a következtetést vonja le, hogy Kishben két korszak volt, amelyek átérték az özönvizet, még pedig az egyik 3400 és 3200 között, a másik pedig 4000 tájt és ez a két véglet jelenti a szumir civilizáció virágzó korszakát, amelyre különösen az F-réteg jellemző. Már pedig a szumirok — magyarázza tovább Langdon —

az első nép voltak, amelynek körében először jelent meg a vizözön legendája,

kapcsolatban azzal a mondai emberrel, aki először épített magának barchát, hogy megmeneküljön a pusztító áradattól. Ennek az embernek a neve szumir nyelven Ziudzudra. Ez a monda azután átszivárgott a babiloniakhoz, akik Noének ezt a mását Utnaphistinek nevezték. Görög fordításban Xisuthros ennek a férfiúnak a neve, nyilvánvaló fordítása a szumir elnevezésnek. Végül a zsidó tradíció az egész anyagot a babiloniaktól vette át.

Az oxfordi archeológiai múzeumban megvan időrendi sorrendben azoknak a szumir királyoknak a jegyzéke, akik a vizözön előtt és a vizözön után uralkodtak. A

feljegyzés szerint tíz király uralkodott a vizözön előtt,

akik a szumir legenda szerint 456.000 éven át uralkodtak. Ezek közül a királyok közül az utolsó Ziudzudra volt.

Csökken a gyomorsavtúltengés!

Örvedetes megállapítás, mióta a Cigelka ISTVAN sóscarbonátus jódos víz forgalomba került. Arusitja: Kontsek Géza r.-t. Debrecen.

A feljegyzés a vizözön idejét Krisztus előtt a 34.685. évre teszi és megjegyzi, hogy Kish városát ez után az időpont után alapították. Természetes, hogy a tudós kutatók ezeket a számokat képtelen túlzásoknak tartják.

A Kish környékén végzett ásatások — magyarázza Langdon — kilenc láb mélységben olyan rétegbe értek, amely tagadhatatlanul

a csiszolt kőkorszak ismertetőjeleit tartalmazza.

Már pedig az emberiség történelmének legkorábbi szakasza körülbelül 5000-re tehető Krisztus előtt. A kérdéses helyen szabályszerű rétegsorok emelkedtek egymás fölött a legősibb korszaktól kezdve egészen a görög műveltség korszakáig, úgy, hogy Langdon következtetése szerint a vizözön korának föltételezett számadatai nem járhatnak messze a valóságtól. Legfeljebb csak az marad kétséges, hogy az özönvíz az előbb említett két dátum közül melyikben történt meg. A biblia első könyvének tanúsága szerint

a nagy özönvíz ideje körülbelül annak a rétegnek felel meg, amelynek korát Langdon 3400-ra teti.

Két hónappal ezelőtt — vonja le a végső következtetést Langdon — amikor az első fölfedezésekhez jutottunk, nem voltunk hajlandók teljes bizonyossággal hinni abban, hogy a bibliai vizözön hitelességét ezek az adatok bebizonyítják az ásatások legujabb állása szerint azonban most már minden kétkedés nélkül kimondhatom, hogy az özönvíz hiteles történelmi esemény.

RÁDIÓ-MŰSOR

PÉNTEK, SZEPTEMBER 13.

BUDAPEST. 9.15: Eugen Stepat orosz balalajka zenekarának hangversenye. — 9.30: Hírek. — 9.45: A hangverseny folytatása. — 11.10: Nemzetközi vízfélvezésszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül. — 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. — 12.05: A Mandits zenekar hangversenye. — 12.25: Hírek. — 12.35: A hangverseny folytatása. — 1.00: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — 2.30: Hírek, élelmiszerárak. — 3.45: Fulton-rendszerű képátvitel. — 4.20: Józsa Rezső meséi a gyermekeknek. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Hírek. — 5.15: Magyarai Imre és együttesének hangversenye. — 6.15: Magyarai Endre m. kir. postamesternök felolvasása: „A számok világában“. — 6.45: Francia nyelvoktatás. Utána: Ügétversenyeredmények. —

Automobil hűtők

javítását

gyorsan és kifogástalanul készíti:

FÜLÖP MIKLÓS

bádogos meszer
Debrecen, Csapó-u 3
Telefon 9-17.

Ima Capriban

(ALFONSO MONGIARDINI)

Uram, miért
formáltad ezeket
a titáni sziklaszirteket,
melyek, mint köngörgő ujjai a Föld
kezének

üdüfők a fellegetek,
hogyan hozsannázzák a Te neved
és áldják az Életedet,
miatt az emberek
körülmölgök a Te neved
és megátkozzák a napot,
amelyen megszülettek?

Uram, miért árasztotad el
hihetetlen színekkel
a tengert, amellyel
mint óvadtt gemmák
testetlen örvényével
betöltöd a távolgó űrt,
mely fölött a nap és a hold
esálya sugára
hú meséket mond.
És hinni kényszerít
egy új világban,
ahol csak jó
és boldogság van,
Miatlant a nappal s az éj fájdalom
kopog a kapun,
betör vadúl,
mint zúgó áradat
előntve borzalommal
a lélek mélységeit.

Uram, miért engeded hát, hogy
esténként

örvös ölemből
gyilkos varású illatok keljenek,
melyek örjitenek
és lehetetlen szerelmek deliriumát
lárják elem,
ahol hús, szív és lélek
halhatatlan lángok
dicsfényébe merül,
miatt az emberek
alásó kéjeket keresnek,
nőket, gyémánt-jüzekeket,
és a szerelem ocsmány tapadás gány?

Óh! Jobb uram,
ha ergem elmerítész a mélységben,
ha elsüllyeszted a sötétség
vak szakadékaiban
ezeket a hatalmas sziklatornyokat,
ezeket a paradicsomi ketteket,
és aztán szétszórod aként a tengerre,
és felejtésd el, felejtésd el, felejtésd el
szédülésem koszoruját...
mert uram, én nem vagyok más,
mint rút hazugság,
démoni vad lidércfény,
amely után a boldogság szomja
elmondhatatlan áldozatot eszál —
és az élet rút valósága kétségbeesett,
elbíselhetetlen szidalomává válik.

Fordította: MAIZNER JÁNOS.

507 Fiat

autó 6 üléses, keveset
használt, újonnan fé-
nyezve, esetleg részlet-
fizetés mellett

eladó

Megtekinthető és érte-
kezni lehet Hungaria
üzemfelszerelési és Áru
kereskedelmi Rt-nél
Hunyadi uca 11.

Háziaszonyok segítői a porszivó és parkettgépelm

Vegye bérbe félnapra 2-50, egész napra 4-— pengőért.
Soltész, Hatvan-utca 1., II. kapu. Telefon 12-59.

Romániában levélhordóból postaiigazgató lett és most kiderült, hogy hamisította iskolai bizonyítványát

Brassóból jelentik: Rendkívül
érdekes ügyben nyomoz néhány
nap óta a brassói ügyészség. Fel-
jelentés érkezett arról, hogy Du-
mitru Petre, a brassói posta egyik
főtisztviselője, hamis iskolai bizo-
nyítványok alapján nyerte kine-
vezését. — Eredetileg levélhordó
volt, a hamis okmányok alapján
azonban a legmagasabb hivatal-
noki rangba került.

Az ügyészség megállapítása sze-
rint Dumitru Petre, volt levélhor-
dó, 1919-ben négy gimnáziumról
bizonyítványt terjesztett be a
postavezéregazgatósághoz és en-
nek alapján kezelőtisztte léptették
elő. Később fokról-fokra emel-
kedett a hivatali ranglétrán és ta-
valy már elérte a legmagasabb
fokozatot, amely után már csak a
postaiigazgatói kinevezés következ-
hetett.

Dumitru Petre ezen a csekély-

ségen is átlépett és politikai ösz-
szeköttetéseit felhasználva, kine-
vezette magát a brassói postahi-
vatal főnökévé.

Boldogsága azonban rövid ideig
tartott, mert a postavezéregazgató
ság észrevette, hogy a Petre bizo-
nyítványai baj van. Főnöki ki-
nevezését megsemmisítették. Egy-
üttal vizsgálatot indítottak ellene
s ennek folyamán megállapítást
nyert, hogy Dumitru Petre 1919-
ben tényleg kérte a brassói „Dr
Mesota” liceumtól a vizsga enge-
délyt, de vizsgára nem jelentke-
zett. — Egyetlen licami osztály
elvégezését sem tudja igazolni és
gimnáziumi bizonyítványai hamis-
sak.

Az ügyészség vizsgálata alap-
ján Petre Dumitru felfüggesztet-
ték állásától. Okmányhamisítás
címén a bíróság büntvádi eljárást
folytat le ellene.

Meghalt az öngyilkos cipészsegéd, akinek a karját vágta le a vonat

Megemlékezett a „Debreczen”
arról a borzalmas öngyilkossá-
gról, amelyet Szabó Dávid kö-
vetett el, aki a Csapókerben a vo-
nat elé akarta magát vetni, mert
nem volt a kereseti viszonyaival
megelégedve. A vonatvárás köz-
ben azonban elszenderült és csak
akkor ébredt fel, amikor a Debre-
czenből Nyiregyházára menő sze-
melyvonat mozdonya már a köz-
vetlen közelébe ért. Szabó Dávid
már nem tudta végrehajtani vég-
zetes tervét, úgy, ahogy elgondol-

ta, mert már nem volt ideje a vo-
nat elé vetni magát, mivel a moz-
dony elkapta, a fejét megütötte,
a karját pedig többel lemetszette.

A szerencsétlen cipészsegédet be-
szállították a sebészeti klinikára,
ahol azonban a leggodosabb ápo-
lással sem tudták megmenteni az
életnek, Szabó Dávid szörnyű ki-
nok között tegnap belehalt borzal-
mas sérülésébe. A szerencsétlen
cipészsegédet holnap fogják te-
metni.

Egy orosz kereskedő, akinek ballábát levágták, hiányzó testrészét ünnepélyes formák között temette el

Odessza, szept. 10. Néhány hét-
tel ezelőtt egy orosz kereskedő
autóbaesést következtében annyira
összezúzta ballábát, hogy többel
le kellett vágni. Amint a szeren-
csétlen ember a jólsikerült operá-
ció után narkózisából felébredt —
legelőször azt kérdezte az orvos-
tól:

— Kérem megvan még a ballá-
bam? Legyen szíves őrizze meg
jól, szeretném ugyanis eltemetni!
Ez az eredeti magyarázata an-
nak, hogy Odessza utcáin mosta-
nban egy különös temetési me-
net vonult végig. Egy keskeny fa-
ládikóban vitték az amputált bal-
lábát, amelyet egykori tulajdono-
sa gyászhintón követett. A tulaj-
donos sápadt volt és nagyon meg-
hatott. A gyászmenetben utána
következett felesége, gyermeke és
ismerőseinek hosszú sora.

A templom udvarán a legtöké-
letesebb gyászszertartás szerint te-
mették el a szerencsétlenül járt
ballábát. A sírásók egy keskeny
gödört ástak a templom udvarán,
amelyben elhelyezték a különös
koporsót.

A temetésen járó ceremóniák
alatt szivszaggató zokogásban tört
ki a közönség. Asszonyok, gyer-
mekek, szomszédok és barátok
meghatottan sírtak. Még a sír-
ásokat is annyira megkapta a szo-
katlan temetés, hogy durva kezeik
kel törölték le a szemükbe lopód-
zott könnyeket. Csak az igazi gyá-
szoló, az elvesztett láb tulajdono-
sa nem sírt, összeszorított fogak-
kal vett bucsut kedves testrészétől,
amelynek hiányában esonkán
fog élni tovább. Egy pap érdemes
nekrológót szentelt az elvesztett
lábnak, miközben nem feledkezett

Osszel legszebb a Magas Tátra.

Tátrafüred

Stary Smokovec.

1020 m. magasságban

Grand Hotel, Tátra-Szanatorium.
Kiváló őszi kurák. Elsőrangú diétás
konyha. — Tüdőbajosok kizárva.
Mindennemű belbetegknél, különösen
idegkimerültségnél, ideges állapotoknál,
anyagcsere-bántalmaknál, Basedow-nál,
rekonvaleszcenciánál és mindazon ese-
teknél, melyekben egy általános erősö-
dés, idegedzés szükséges. Kitűnő ered-
mények. Minden modern kényelem, na-
gyon méltányos árak. Egész évi üzem!
Felvilágosítással szolgálnak:
Füüdőigazgatóság: Stary Smokovec,
dr. Adorján László, Menetjegyiroda
Budapest, Vigadó, Eisner Gyula, Buda-
pest, Andrássy-ut 37.

meg arról, hogy az életben ma-
radt többi testrészt számára jó
egészséget és hosszú életet ne ki-
vánjon.

A ceremónia végeztével mely
hallgatásba merülve távozott a
templom udvaráról a gyászmenet.
A csonkán maradt ember a teme-
tőtől egy sírkőáruhoz ment, ahol
maga választotta ki a legszebb sír-
követ, amelyre a következőket vé-
sette fel: „Itt nyugszik az én am-
putált lábam, amely egy sze-
rencsétlenség áldozata lett. Pihenjen
békében!”

TIZENNYOLC HALOTTJA VAN SZATMÁRBAN A VÉR- HASJÁRVÁNYNAK.

Szatmárnémeti, szept. 12. Szat-
mármegye területén veszedelmes
vérhasjárvány lépett föl. A vár-
megye minden részéből tömeges
halálesetekről érkeznek jelentések
— Az egészségügyi hivatal sta-
tisztikája szerint eddig 113 meg-
betegedés történt, melyek közül 18
halálos kimenetelű volt. Egyma-
gában Turc községben 8 embert
temettek el eddig, akik vérhas kö-
vetkeztében haltak meg. Az egész-
ségügyi hatóságok erőlyes intéz-
kedéseket léptettek életbe.

A VOLT DEBRECENI 2. HON- VÉD HUSZÁREZRED EMLÉK- ÜNNEPÉLYE.

A hősi halált halt bajtársak
képeinek leleplezése.

A volt m. kir. debreceni 2. hon-
véd huszárezred f. évi szeptember
29-én Széchenyi-utcai régi lak-
tanyájában ezred emlékünnepélyt
rendez. — Az ünnepély délelőtt
fél 11 órakor kezdődik a lak tanya
udvarán felállított emlékoszlop-
nál, — melyet folytatólag a Tisza-
emlékszóban elhelyezett hősi ha-
lalt halt bajtársak képeinek a le-
leplezése fog követni.

Az ünnepségen való részvételeit
kérjük Gömöri Havas Gábor
ezredes bajtársunkkal (Debrecen,
Kossuth-u. 36. szám) tudatni.

SZERELMI BÁNATÁBAN MARÓLUGOT IVOTT EGY CSELEDLEÁNY.

Zágoni Margit hajdunánási szü-
letésű, 21 éves cseledleány, aki
Debreczenben a Nemes-utca 12. sz.
alatt lakik, tegnap délelőtt szerel-
mi bánatában marólugot ivott. —
Az öngyilkos leány azonban nem
tudta lenyelni a mérges folyadé-
kot és így csak könnyebb sérüle-
seket szenvedett, úgy hogy a men-
tők a lakásán hagyták további
ápolás végett.

Különleges és
egyszerű

• BUTOROK •

jótállással részletre leg-
előnyösebben

Faiparnál

Király uca 4. szám
Ugyelünk a címre.

SZINHÁZ ÉS MOZI

MEGKEZDŐDÖTT A BÉRLETEK JEGYZÉSE.

A színházi iroda jelentése:

A Csokonai-színház most meginduló szezonjára teljes erővel kezdődött meg a bérletek jegyzése. Egyelőre a régi bérletiek sietnek bérleteik megújításával, mert a régi bérletek helyeinek biztosítására kitűzött határidő vége felé közeledik. Már most megállapítható, hogy a bérletek nagyszámú lekötésével és az új bérletök növekvő jelentkezősével rekordszereket készült a Csokonai színháznál. Nagy tetszést váltott ki a bérlet közönség körében, hogy a színház igazgatósága a bérleti árak megállapításánál nagyobb mérséklést nyújt a helyarárból, mint az előző szezonokban és ez nagyban fokozza a bérletek iránti érdeklődést.

Ujtás még az is, hogy a bérlet közönség a legcélszerűbb díj fizetése mellett házhöz szállítva kapja a Debreceni Színpad képes színházi hetilap népszerű füzetét, melyben a teljes szereposztásról kívül a színrekerülő darabok mesevázlata és a szereplő művészek arcképei Debrecen társadalmi életének minden nevezetesebb eseménye szórakoztató módon kerül a közönség elé.

A bérletek az olcsó árakon kívül a helybiztosítás előnyével is járnak és a színház igazgatósága módot ad mindenkinek, hogy a kényelmes havi részlet fizetési kedvezmény igénybevételével a színházban bérleti helyét biztosítsa. Tekintettel a nagy érdeklődésre, ajánlatos a bérleteket már most kiváltani, mert a jobb helyekre már regeget jelentkező van és sok előjegyzés történt arra az időre, mikor a régi bérlet által szeptember 16-ig ki nem váltott bérleti helyek kiadásra kerülnek.

A színház titkári hivatala naponta délelőtt 10 órától déli 1 óráig és délután 4 órától este 7 óráig áll a bérlet közönség rendelkezésére.

Mozgásházak műsorai.

Vígsház:

Péntek, szombat, vasárnap.
Szeptember 13, 14 és 15.
Kizárólag csak 16 éven felüliek nézhetik meg!

Urbancew, a híres orosz író világhírű drámájának filmváltozata:
VERA MIRZEWA.
(A megcsalt asszony.)

Társadalmi életkép 10 felvonásban.
Főszereplők:

Maria Jacobini, Jacobini, Jean Angelo, Warwick Ward, Temáry Elza és Szöreggy Gyula.

Színhelyek: Varsó és Nizza.
Jön! Zoro és Huru legújabb kalandjai a Dzsungelben!

Uránia:

Péntek, szombat, vasárnap.
Szeptember 13, 14 és 15.
Két attrakció! Egy előadásban!
DON CARLOS.

Társadalmi dráma a spanyol életből, 2 rész, 10 felvonásban.
Főszereplők:

Conrad Veidt és Dagny Servaes.
Megelőzi:
BIZOSÍTÁS HÜLTENSÉG ELLEN.

Egy nehéz élet, 7 könnyű kalandban.

Főszereplők:

Vera Reynolds és Harrison Ford.
Jönnek, hétről, Vígsházban:
„Gazdag fia, szegény lány”. Corrine Griffithel. Megelőzi: „Izzó szenvedélyek”. (Hare a szívvel.)
Virginia Faire. Urániában: „A vadmacska”. Mary Pickford és Adolphe Menjou. Megelőzi: „Zigottó, az áruház gyöngye”.

Meteorban szombaton: „Vigyázat! nászutasok”. Nagy attrakció 8 felvonásban. Monty Banks főszereplésével. És a fényes kísérő műsor. Előadások: 7 és 9 órakor.

Egyre nagyobb hullámokat vet a tiszazugi bünper

Gyermekeket is mérgezték az elvetemedett szülők. — Lassan minden részlete felszínre kerül a szörnyű és sok águ bünnek.

Ujabb és még szomorubb szenzációjú fordulat állott be a tiszazugi bünperben. Az újabb vizsgálat megállapította, hogy nemcsak felnőttek, de a gyermekek is áldozatai estek a sorozatos mérgezéseknek.

A szolnoki ügyészséghez most érkezett meg az országos bírósági vegyész véleménye, mely szerint Cser Jusztin és Cser István esecsemők is arzén mérgezés következtében haltak meg. Exhumált tetemeikben kétségkívül megállapították a mérgeg létét.

Cser Jusztin 1916. augusztus hó 19-én halt meg, míg Cser István 1923. január 20-án halt meg, még pedig

attól a méregtől, amit anyjuk, Cser Lajosné Fazekas Máriaától kapott és az anyatej helyett a két gyermekének beadott.

A nyomozás azt a feltevést igazolja, hogy a két, bünös üzelmeket folytató bába, Oláh Zsuzsanna és Fazekas Gyuláné az utóbbi időben nem magzatelhajtással, hanem a sokkal biztosabb és könnyebb esecsemőgyilkossággal foglalkoztak.

A kis Cser Jusztin és Cser István exhumálása, mely az ügyészség gyanuja folytán történt, a feltevést száz százalékig igazolta és most a mérgezési ügy új és fontos, még sok megdöbbenést tartalmazó fejezetét nyitja meg. A szolnoki ügyészség ugyanis most elrendelte a Nagyréven az utóbbi esztendőben elhalt gyermekek halálának megvizsgálását is és ahol elegendő gyanu lesz, ott a holttestet exhumálni fogják.

Most ismét 50 újabb gyanus esetben vezette be a szolnoki ügyészség a nyomozást. Ez most már nehezebben megy, mert

Nagyreven alig van ma már ember, aki érdektelen lenne ebben a bonyodalmas bünügyben, hiszen a legtöbb embernek valamelyik hozzátartozója vagy áldozat, vagy gyanúsított.

Dr. Nádas vizsgálóbíró újabb há-

rom exhumálást rendelt el a nagyrevi temetőben, még pedig az 1923-ban elhalt Súlye Dénes, az 1924. január 23-án elhalt Győző Lajos és az 1920. december 7-én elhalt B. Takács Lajos tetemeit, akik közül az utolsó hadirokkant volt.

Az ügyészség nem fogadja el az orvosi véleményeket sem és ezt a tiszakürti esettel indokolja. Orvosi vélemény szerint Szűcs Lajos 1926. október 16-án aggkori végelgyenülés, Szatócs Dániel 1926. november 4-én agylágyulás, Madarász József 1925. március 30-án szivizom-eléjulás, Szabó Mihály 1925. március 19-én gyomor- és in-elpenészedés és Szabó István 1925. december 19-én szivhüdes következtében halt meg, az országos bírósági vegyész véleménye szerint pedig valamennyi esetben mérgezés történt, még pedig minden kétséget kizárólag.

Az orvosi és vegyész vélemény közötti kiáltó ellentét arra indította a szolnoki ügyészséget, hogy hivatalos felvilágosítást kérjen az országos bírósági vegyészeti intézettől, lehet-e a vegyészeti véleményben tévedés, lehet-e komolyan beszélni arról, hogy az emberi testben mindig van arzén és föltételezhető-e, hogy a föld arzénos a Tiszazugban és a földből került a mérgeg az eltemetett hullákba.

A választ az intézet vezetője, dr. Fridli Rezső adta meg. Elmondja a véleménye, hogy A. Gantier és Bertrand francia tudósok 1899-ben felállított hipotézise az, hogy egyes tengeri és házi állatok tollában, bőrében és hajában van arzén. Ezt a megállapítást a szakirodalom tagadja, de ha van is arzén az emberi testben, meg nem mérgezett ember hullájából azt még soha számbavehető mennyiségben kimutatni nem sikerült. A vegyész véleménye szinte hihetetlen pontossággal tudja kimutatni a szervezetbe jutott mérgeg mennyiségét, de éppen ilyen pontossággal állapította meg már az eddigi vizsgálatok során is, hogy

a tiszazugi földben nincs arzén.

Csak az ugynevezett arzénvöknél jut természetes arzén a szervezetbe, ilyenek vannak másutt — részben maguktól, részben orvosi rendeltetésre — de a Tiszazugban és általában Magyarországon nem voltak soha és nincsenek ma sem.

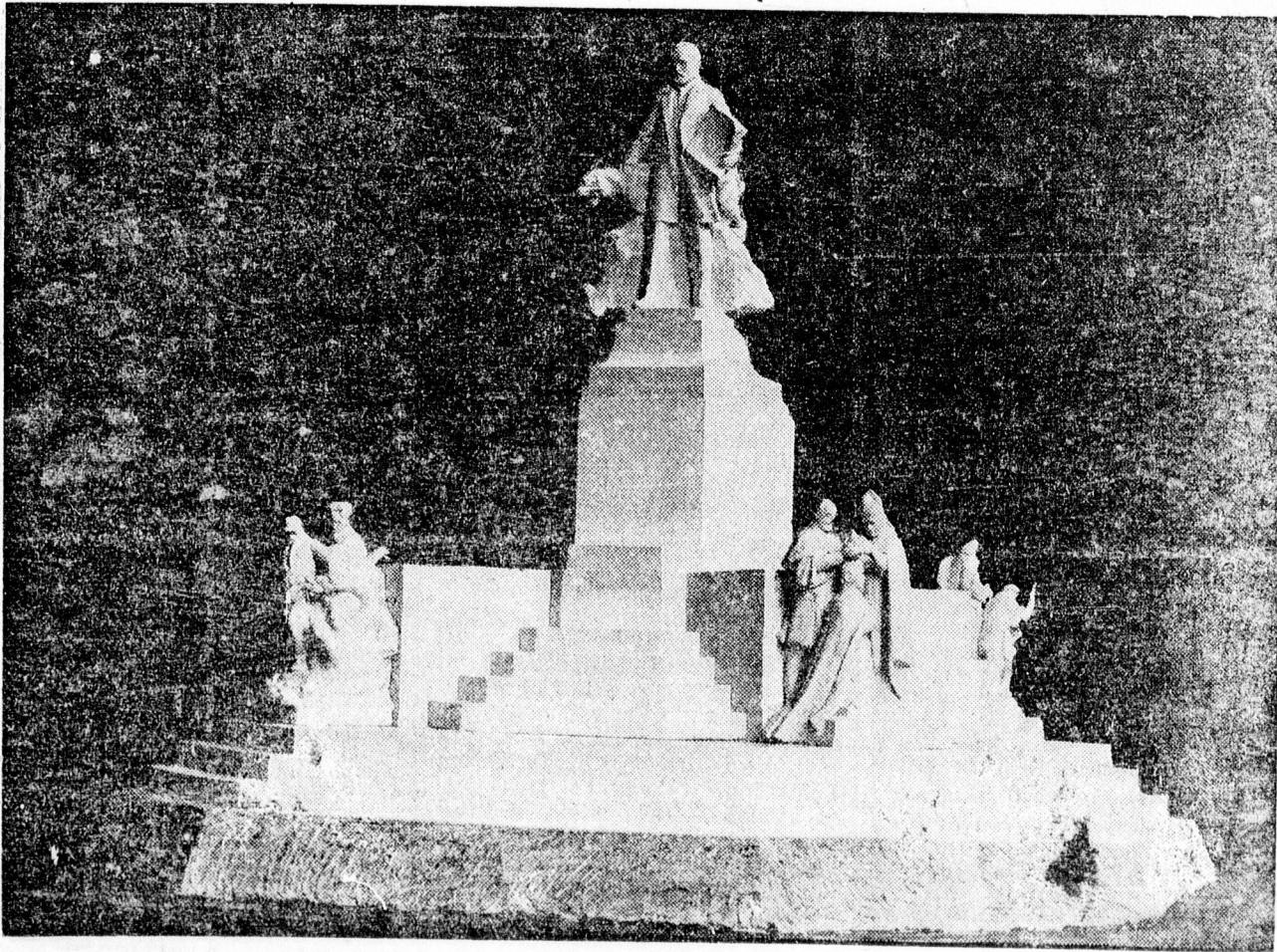
A vélemény teljes mértékben meggyőzte Kronberg János ügyészt, miszerint helyes uton jár, amit már az eddigi 21, kivétel nélkül pozitív vizsgálat is megmutatott. Körülbelül még 50 nyomozás van folyamatban, amelyet Császár János tiszt helyettes vezetése alatt folytat a cibakházai csendőrség.

A rövid szoknya ellen

Ujabb kampány indult meg az egyházak részéről Olaszországban a túlrövid szoknya ellen, mely a nyári időszakban még kihívóbb, mert nagyon átlátszó anyagból készítik. Eddig nagy eredménye nem volt az intélemnek, mert az asszonyok és leányok ragaszkodnak hozzá. Most azonban már a világi és ipari körök is támogatják az akciót, az olasz gyárosok ugyanis anyagi érdekből is szeretnék a nőket a hosszabb szoknyára szoktatni, mert ezáltal több szeltem kelne el.

Egy női ruhagyáros összes nő alkalmazottaira ráparancsolt, hogy elcsapja őket, ha nem viselnek olyan szoknyát, mely a térdnél legalább egy arasszal hosszabb. Azonkívül azt is tudomására adta a női alkalmazottaknak, hogy elbocsátja őket, ha a gyáron kívül, a magánéletben nem viselkednek rendesen. Ebben a leányok személyes szabadságuk megsértését látják.

Genovában a fiatal emberek szövetséget alakítottak azzal a céllal, hogy a szemérmesítő női öltözködés ellen a harcot felveszik. A szövetség tagjai kötelezték magukat, hogy nem kísérik az uccán olyan leányt, aki rövid szoknyában jár, melyen kivágott a blúza és átlátszó a szoknyája.

Istók János pályaműve az országos Tisza István szobor pályázaton, amelyet a Déri múzeum kapott meg. — Az építészeti részt Münnich Aladár, a Déri múzeum, és az új postapalota alkotója tervezte.

A NAP HIREI

A gyerek meg a ló

Házigazdám új lovat vett a tanyára. Híre is futott egy-kettőre. A sarjút kaszálók egész délután a lóról beszéltek, pedig még senki sem látta a tanyából. Kinek-kinek meg volt róla a véleménye jól előre. Egyik azt tartotta, hogy nem bírja az ezt a homokot, a másik pedig megállapította, hogy ez a homok széná buz' nem jó lesz a fekete földön, felnőtt csikónak. De hát mind egy no, ha már megvette a gazda, hát jól van; maj' meglátjuk! Ott császákalt a gyerek is a kaszálók nyomában, de hogy is hallotta volna a figyelmeztetést: erigy innen, te pulya, mert majd belé hágsz a kaszába...

Mikor aztán ki-ki elmondotta a vendéglőről a magáét, megszólalt a gyerek is. Ide apám, hát aztán hogy híjják azt a lovat? ... A kérdése persze válasz nélkül maradt ahelyett haza zavarta az apja; mert miért is szől belé a magok dolgába...

Haza inal a meztelbás Jóska gyerek s nagy hangon el is újságolja pötitőmnyi pajtásainak, hogy ő már mindent tud a két új lóról. At is tereli a játék színterét a kocsitra s onnan lesik a kis szemfülesek az új táltosok jöttét. A ló csak nem jött, pedig a Jóska gyerek már ugyanesak visong a mosdótáliban, mivelhogy édes anyja csutakolja lefekvés előtt a lábát. Nem akar lefeküdni, sívalkodik, mert ő meg akarja nézni a lovakat. Jó, jó kis fiam — esülitja a záporozó Jóskaét jó anyja, ha megjönnek, felköltetek, biz' igen! Nagy csattogásra, beszédre ébrednek magam is. A tanya szerűjén próbálják az új lovakat. Kötik a kécvéket; jól húz, próbálják az idomítást; egyforma serények, befogják a kétkerekű talyigába; felvág ugyan mindkettő, de kis futás után abban is jól megy. Hajnali fél öt volt már, de a Jóska gyerek ott feszít pendelyben. Széltesszi a lábát. Kezét háton szorítja s pocakja domborodik a lüszkeségtől, mert ő is jelen lehet a próbánál. Csillag a szeme az örömtől. Erigy innen, te gyerek, szől rá az apja, maj' meglátod ódaiba rag az a nyerges! De a gyerek ugyalszik megismeri a lovat, mert egy pillanat alatt ott kucorog a nyerges hasa alatt s nevelve szől vissza apjának: e' rug ides apám (?), ide nizzik (!) s kibúvik a rudas alatt az ellenkező oldalon. Szerencsésje volt, mert az oster hegyével oda szólt a gazda s bizony, ha Jóska gyereket találja, baj lett volna a pendely alatt.

Sok szerencsét kívántak a magyarok a gazdának s avval kifogják a két jóvérű csikót. Jóska is segít. Míg bibelődik az egyik istránggal, azt mondja neki az egyik ember: no Jóska, mit szólsz a Keselyhez! ? Jóska gyerek felszökik a felhérere s rá ugrik a Kesely hátára s onnan szől vissza napoleoni göggel: jó kis lu ez, ides apám, nem kell ettől félni! A négy és fél éves Jóska gyerek körül nyargalt a szerűn s a pendelyét csak úgy repítette a szél.

Somorjai László.

Bámulatos hatású arczépítő szer a

Fáy-crém

Gyorsan és biztosan eltávolít szepelőt, májfoltot, pattanást.

Egy tégely ára — — — — — 1P
Hozzávaló Fáy szappan szintén 1P

Kapha 1:

Grósz Nagy Ferenc

Arany Egyszarvú gyógyszerárában Debrecen, a Színház mellett.

— Hétfőn minden újságírónál a „Debreceni Hétfői Újságot” kérje.

A debreceni vizsgálóbíró letartóztatott egy szélhámos biharnagybajomi terménykereskedőt

Tizenöt rendbeli csalás miatt indul meg ellene a bünvádi eljárás.

Furfanggal és nem mindennapi trükkökkel dolgozó szélhámos került az igazságügyi hatóságok kezére. Frank Miklós biharnagybajomi terménykereskedő, helyesebben szólvá terménybevásárló az illető, aki nem kevesebb mint tizenöt gazdaembert károsított meg több ezer pengő erejéig. — Az eset részletei a következők:

Frank Miklós a múlt évben még egyik biharnagybajomi terménykereskedő cég alkalmazásában állott, mint bevásárló. Lassankint azonban meguntta ezt a mesterséget, elhatározta, hogy önállósítja magát: terménykereskedő lesz. Igaz, hogy pénze nem volt, de bizott abban, hogy mint biharnagybajomi illetőségű gyereket a gazdák jól ismerik és bizalommal lesznek hozzá. Ez a reménye be is vált.

Sorban végigjárta a gazdákat és különböző fogásokkal terményt vagy pénzt esalt ki tőlük. A sablonos trükk ez volt nála: Beállított egy gazdálkodóhoz nagysietve:

— Jó napot, kedves bátyám. — Ejnye, segítsen ki vagy négy mázsa buzával. Eladtam egy vagonnal a malomnak, de négy mázsa még hiányzik. Az árát majd megadom.

A gazda rendszerint beugrott ennek a kérésnek és odaadta a ki-

vánt buza-mennyiséget. — Hogy pénzt azután nem látott érte; azt mondani sem kell.

Máskor felkereste azokat a gazdákat, akikről tudta, hogy le van kötve a terményük valamelyik kereskedőnek, de a szállítási terminus túl rövid. Ajánlotta, hogy adják el a terményt egy másik kereskedőnek későbbi terminusra, ő majd rendezni fogja az első kereskedő követelését. Persze, ez esze ágában sem volt, felvette a jutalékot és többet nem törődött a dologgal. Mikor azután a terminus eljött, a gazdának egyszerre két helyre kellett volna leszállítani a terméseit.

Lassankint azonban egyre több feljelentés érkezett be a szélhámos kereskedő ellen, úgy hogy jónak látta odébállni működése színhelyéről. Az utolsó trükkje az volt, hogy egyik gazdától kiesalt négy mázsa buzát, azt Nagyráben eladta és az érte kapott pénzen Budapestre utazott.

Itt azonban pár napi tartózkodás után a esendőség elfogta és bekísérte a debreceni törvénytörök fogházába. Tegnap délelőtt hallgatta ki dr. Szűcs László vizsgálóbírósegéd, aki beismerő vallomása után kihirdette előzetes letartóztatásáról szóló végzést. A végzést Frank Miklós tudomásul vette.

— Hadházy főispán és Vásáry polgármester Budapesten.

Hadházy Zsigmond főispán s dr. Vásáry István polgármester, esütörtökön reggel Budapestre utaztak, ahol az egyes miniszteriumokban fognak tárgyalni. A főispán és a polgármester előrelátólag pénteken érkeznek vissza.

— Márk Endre súlyos vérmérgezésen ment keresztül. Márk Endre udvari tanácsos, nyugalmazott polgármester, nemrégén jött haza Erdélyből ahol szabadságát töltötte. Nyaralása alatt valamivel megsértette az újját, de a kis sebbel nem törődött. Amikor azután hazatért, itt folytatta kedvenc foglalkozását: a kertészkedést. Rózsákat metszett a kertben és munkaközben ugylátszik észrevétlenül megfertőzte a sebes újját. Vérmérgezését kapott, melynek következtében súlyosabb természetű operációt kellett rajta végrehajtani. Hétszer vágták fel a beteg újját, míg végre sikerült a nagyobb veszedelmet elhárítani. Márk Endre most már jobban van, hogy a szobáját is elhagyhatta.

x Gordonka-tanfolyam. Dr. Müller Ottó, volt városi zeneiskolai tanár gordonkatanítását megkezdte. Tanfolyamára felvesz kezdőket és haladókat, teljes kiképzésig. Felvilágosításra délelőtt 12—1 óráig, Ferenc József út 18. szám, II. emelet 47. és délután 5—6 óráig, Kigó uca 9. szám alatti lakásán szolgál.

— A nyilastelepi egyházi körzet alakuló gyűlése szeptember hó 15-én,

délután 3 órakor lesz a nyilastelepi iskola udvarán. Baja Mihály lelkész, mint az egyházrész vezető lelkésze prédikál, Papp Imre hitoktató-lelkész az egyházi körzet megbízott gondozója a szervezkedésről beszélt, dr. Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző a templomépítés ügyéről szól a hívekhez.

— A Városi Dalegylet folyó hó 20. napján pénteken délután 5 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Városháza kistanácstermében, melyre az egyesület tagjait fiztelettel meghívja az elnökség.

— Izraelita istenüszteletek a Deák Ferenc ucai templomban. Kiszécs szombatján: Pénteken este 5 óra 55 perckor. Szombaton reggel 7, délelőtt fél 11 órakor, délután 5 és este 6 óra 40 perckor. A Kápolnás ucai templomban szombaton reggel egynegyed 8 órakor. — Hétköznapokon reggel fél hét és este 6 óra 20 perckor.

Az Elnökség.

x Tankönyveket Antalffy József egyenél már most beszerezheti, újonnan, vagy ócskán. Iró és rajzszerekből is a legnagyobb választék. Antalffy könyvkereskedés, Szent Anna uca 5 s Varga uca sarok. Telefon: 612. szám.

— Fizessen elő a Debreceni Hétfői Újságra.

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti szeptember 12-én:

Időjárásunk, amint az előrelátható volt, a Középeurópa fölöött kialakult anticiklon hatása alatt fejlődik. Az erős éjjeli kisugárzás hatása folytán a hőmérséklet az elmúlt éjszaka 1.5 méter magasságban 7.2 C-ig süllyedt, a talaj közelében azonban az éjjeli minimum az 5 C-t is megközelítette. Nappal azonban a fokozatos felmelegedés jutott érvényre s így a maximum 25 C-ig emelkedett, ami a tegnapiánál csaknem 3 fokkal magasabb.

A talaj alsó szintjét még ma is a páraszegény hideg levegő borítja csekély magasságban, míg a nagyobb magasságokban a melegebb északnyugati légáramlás erősen tért hódított. Addig u. i. ameddig tegnap az északnyugati légáramlás csak 1500 méter magasságban volt megtalálható, ma már 900 méternél észlelhető volt.

Erős éjjeli lehülés után (a ma éjjeli minimum az 5 C-t is megfogja közelíteni) holnap további felmelegedés várható, nyugodt, derült és esendes idő mellett.

— Pár napon belül elkészül Liener fényképészünk őszi fényképkiállítás.

— Egy francia földbirtokos a Hortobágyon.

Érdekes vendége volt a Hortobágyi csárdának. Egy előkelő francia földbirtokos, Max Róbert Fould Springer báró, akinek azonban nemcsak Franciaországban, hanem Magyarországon is van földbirtoka. A báró most azért jött hozzánk, hogy a Karcag melletti Bucsatlepi birtokát megtekintse. Magyarországi látogatását felhasználja arra is, hogy a Hortobágyra ellátogasson. Springer báró esütörtökön délbén érkezett Debrecenbe, ahol a Városházán látogatást tett, s egyben kérte, hogy legyen lebelvő neki a Hortobágy megtekintéséül. A Városházán természetesen szíves késséggel teljesítették a kérést és a város képviselőiben dr. Kupinszky Sándor aljegyző kalauzolás mellett a francia nagybirtokos kiutazott a Hortobágyra ahol a legteljesebb elismeréssel nyilatkozott a látottakról. A báró elkísérte kirándulásra Iby Ferenc tisztartó és Albrecht Rezső számtartó is. Max Róbert Fould Springer báró a délutáni órákban visszaütazott Budapestre, illetve Párisba.

x Hol szerezheti be legelőnyösebben iskolakönyveit? Használt, kifogástalan állapotban, az összes iskolák részére, legújabb kiadásokban cserélni lehet Belvárosi antikvárium. — Kossuth uca 15. szám.

— Újfajta kerékpárt tervezett egy debreceni lakos. Régi idők óta vannak forgalomban a kerékpárok, évek hosszú sora óta minden év meghozta a maga újítását, mindig találtak rajta módosítást, hogy előnyösebb, használhatóbb, illetve modernebb legyen. Természetesen alakot sohasem változtatott az utóbbi években, — csak esetleg finomítottak rajta. Most a jelenlegi vázától lényegesen ellérőtt konstruált Molnár K. Thaly Kálmán u 6. szám alatti lakos. A lényegében áll, hogy a kerékpárhoz kétesebb váza kell és az alakja mindon igéddig létező kerékpároktól lényegesen eltér. A kerékpároozók világában a közeljövőben teljesen új típusnak fognak örvendezni az emberek.

Iskolai

egyensapkák, tornaingek, tornacipők islatáskák, cserkészruhák, zsebkések könyvhordósziják legjobb beszerzési forrása az

Antalffy Gyula sportáruháza

Szent Anna-u. 10-12.

Gyászroval

Kiss Lajosné szül. Nagy Róza 31 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 13-án délután 3 órakor lesz, Szotyori telep, Sándor uca 8. számú háztól, a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan ucai temetőbe. A temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

Boznár Dezső 13 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 13-án délután 5 órakor lesz, a Kossuth ucai temető halottasházából, a ref. egyház szertartása szerint, a temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

Halmi Alfréd Károly 10 hónapos korában elhunyt. Temetése folyó hó 13-án délután 3 órakor lesz, a Kossuth ucai temető halottasházából, a ref. egyház szertartása szerint, a temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

Polgár Burai István gazdálkodó 75 éves korában Hajduszoboszlón meghalt. Holttestét Debrecenbe szállítják és folyó hó 14-én délután 3 órakor, a Busi uca 13. számú háztól temetik, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia ucai temetőbe. A szállítást és temetést Gebauer Károly és Társa tem. int. rendezi.

Szarvas Ferike élt 6 hónapot. Temetése folyó hó 13-án délelőtt 11 órakor lesz, a ref. egyház szertartása szerint, a Péterfia ucai temetőháztól, a Péterfia ucai temetőbe. A temetést Fehértői tem. váll. rendezi.

Szabó Dávid élt 25 évet. Temetése folyó hó 13-án délután 3 órakor lesz, a Szent Anna ucai temető kápolnájából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszantelés után, a Szent Anna ucai temetőbe. A temetést Fehértői tem. váll. rendezi.

Terge István, élt 8 hónapot. Temetése folyó hó 14-én délelőtt 10 órakor lesz, a ref. egyház szertartása szerint, a Hatvan ucai temetőháztól, a Szent Anna ucai temetőbe. A temetést Fehértői tem. váll. rendezi.

Özv. Mihalkovits Jánosné szül. Fekes Osvát Róza, élt 55 évet. Temetése folyó hó 14-én délután 4 órakor lesz, a Baross uca 12. sz. gyászaházától, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Kossuth ucai temetőbe. A temetést Fehértői tem. váll. rendezi.

Lajos Mariska életének 3. havában elhunyt. Temetése folyó hó 13. napján délelőtt 11 órakor lesz, a Péterfia ucai temető halottasházától, a ref. egyház szertartása szerint — a Péterfia ucai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

Herbst Teréz életének 4 havában elhunyt. Temetése folyó hó 13-án délután 5 órakor lesz, a Szent Anna ucai temetőben levő kápolnából, a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszantelés után, a Szent Anna ucai temetőbe. A temetést „Dankó” tem. váll. rendezi.

Közös Józsika életének 1. havában elhunyt. Temetése folyó hó 13. napján délután 5 órakor lesz, a Szt. Anna ucai temető kápolnájából, a gör. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszantelés után, a Szent Anna ucai temetőbe. A temetést Dankó tem. váll. rendezi.

x Szülők figyelmébe. Tankönyvek új és használt állapotban az összes fiú és leányiskolák részére kaphatók. — Régi tankönyveit becserelem. Böhn könyvkereskedése, Bika-szálló mellett

— Debrecen szenzációja lesz az a fényképkiallítás, amely pár nap múlva lesz megtekinthető Liener fényképész műtermének kirakataiban.

— Elveszett tegnap este a Petőfi-téren egy fekete kendő. Kérem a szíves megtalálót, hogy a kiadóhivatalba juttassa el, mivel inkább emlékek, mint érték az elveszett kendő.

Debreceni kerékpártolvajokat togtak el a Dunántúlon

A somogyfegyeházi csendőrök két nappal ezelőtt a gyékényesi országon két kerékpározt tartóztatott fel. A két kerékpározt előadta a csendőröknek, hogy debreceniek s egyik Szabó Károlynak, másik Kovács Sándornak mondta magát. Elmondták még, hogy egyelőre Szabolcra igyekeznek, majd pedig világhírhírű uttal próbálkoznak. Mikor azonban a csendőrök a két kerékpározt utlevél iránt érdeklődött, kerékpárjukra pattantak s el akartak rohanni.

A két csendőr most utáruk kiállított:

— Ha meg nem álltok lelvőnk benneteket!

A megfélemlítésnek meg lett a maga hatása. A két kerékpározt megadta magát, Elmondták, hogy a kerékpárokat Debrecenben lopták. A két fiatalembertől aztán a kerékpárokat elkobozták, őket pedig felkísérték Budapestre és ott átadták őket a főkapitányságnak.

Tegnap reggel érkezett meg Debrecenbe a főkapitányság értesítése, melynek alapján a nyomozást a rendőrség bevezette. Még a délelőtt folyamán megállapították a detektívek, hogy a két fiatalember notórius tolvaj. Az ellopott kerékpárok egyike Krizsán László Kut uca 24. szám alatt lakosé, a másik kerékpár pedig Fekete Sándor hajduböszörményi lakos, ácsmester tulajdona. A kerékpárokat a fiatal csibészek még a tavaszon lopták el. A debreceni rendőrség most a két tolvajt lehozza Debrecenbe s ellenük az eljárást megindítja.

A két kerékpár a somogyfegyeházi község előjáróságánál van, melyeket a tolvajok terhére ugyancsak lehoznak Debrecenbe.

— Kísérje figyelemmel a napokban kiállításra kerülő legújabb fényképeket Liener műtermének kirakataiban.

— Marólógót ivott egy kisfiú. Megrendítő szerencsétlenség történt szerdán délután a közeli Konyáron. Csónor Sándor gazdálkodó másfél éves László nevű kisfia, véletlenül ivott a marólógót tartalmazó csuporból és az elszívott súlyos sérülések következtében meghalt. A debreceni klinika jelentette az esetet az ügyészségnek, amely a központi vizsgálóbírósnak indítványt tett a vizsgálat elrendelésére. A vizsgálóbíró a vizsgálatot elrendelte, s egyben megbízta a törvényszéki orvosszakértőt, hogy a gyermek holttestét boncolja fel.

— Új fényképkiallítást rendez Liener fényképész legújabb felvételeiből. Csapó-u. 1. alatt.

— Lopásért elítélt földműves. Ez év augusztus hó elején betörés történt Bőte Lajos debrecenkörnyéki gazdálkodó tanyáján. Az ismeretlen tettes felfeszítette a kamara ajtaját s onnan nagybömbösű élelmiszert vitt el. A csendőrök esakhamar kézrekerítették a tettest. Szolyka Gyula, többszörösen rovtomált földműves személyében. Szolyka tegnap került a debreceni törvényszékben dr. Tóth János egyébször el, aki négyhavi fegháza ítélt.

— Átkísérték az ügyészségre Berkovits Bimbula Jenőt. Megemlékezett a „Debrecen” nemrégiben Berkovits Bimbula Jenő végzetes kalandjáról, aki nemrégiben a Nyugati uccán egy öltöny ruhát akart magának szereznit, de rajlavestelt, mert a lopást észrevették és Berkovits Bimbula Jenőt átadták a rendőrnök. Berkovits azonban egy örizzellen pillanatban a rendőrtől meglépett, de nemsokáig élvezhette a szabadságot, mert másnap délelőtt elfogta Alföldy Béla detektív. A rendőrségen őrizetbe vették Bimbula urat, hogy viselt dolgait kikutassák. A leg részletesebb vizsgálatot folytatták le ellene, aminek következményeként Berkovits Bimbula Jenőt, — mint visszaeső bűnöst, — átszállították a királyi ügyészségre, ahol tovább folytatják ellene az eljárást.

x Bartalis tánciskolájában a táncanfolyam szeptember hó 17-én kezdődik. Minden vasárnap délután és este össztánc.

— Pályamunkás és kazánkovács afférja. Rágalmazással vádolva került tegnap a járásbíró elé Sárkány Károly kazánkovács. Sárkány már rég óta haragudott Ökrös Dániel Máv pályamunkásra és erre egy alkalommal azt mondta a voggongyár kapusának: „Ökrös hidegvágot és kalapácsot visz ki magával a telepről”. A kapus megmozgotta a pályamunkást, akinél semmit sem talált. Ezért azután rágalmazás miatt indult meg az eljárás Sárkány ellen, akit tegnap a bíróság 80 pengő pénzbüntetéssel sújtott.

x Rendeljen bérautót a Fortuna garázsban. Telefon 320. szám.

x Vidéki útra bérautót kaphat a Fortuna garázsban. Telefon 320 szám (Csapó uca 10. szám).

— A napokban szenzációs új kirakat látható Liener fényképészinknél, Csapó-u. 1. alatt.

x Párisról, Velencéről, a mondainélet ezer érdekességéről közöl nagy-szerű, színes riportokat a Magyar Magazin szeptember 1-i száma, amely új korszakot jelöl ennek a közkedvel, ilusztrált lapnak történetében. Pásztor Árpád eredeti felvételekkel ilusztrált japáni cikke, Erdődy Mihály kacagtató novellája, szórakoztató képsorozat, a legkiválóbb magyar festőművészek és modelljeik életéről, humoros feljegyzések a cigarettázó nőkről és a pizsamadivatról, továbbá rengeteg rajz fénykép teszi változatossá és feledhetlenné az új számot. Külön érdekesség a lap Aktuális Magazin című melléklete, amely 16 oldalnyi terjedelemben tájékoztatja a közönséget Budapest és a nagyvilág legfrissebb színházi, társadalmi és mozi és sporteseményeiről. Ára: 1 P. Mindenütt kapható. — Mutatványszámot díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, V., Sziget u. 26. szám.

x Hőgyeim! Méltóztassanak kirakatomban (Piac u. 16. Alföldi palota) megtekinteni a jelenkor legtekintetesebb fiúit. Amerikai Warner's-félgyártmányok. Vitárius.

Csak egy mosolyt

REJTÉLY

— Edes Kis ur, én magát vagy tizedöt éve ismerem és egy dologban mégis rejtély előtt állok magával szemben.

— Na és mi az a rejtély?

— Tizenhat év óta gondolkozom rajta, hogy ki viseli a maga tiszta ugeit?

BÓK

— Milyen elragadó kis kezeckéi vannak, kisasszony.

— Azt hiszi? Igazán olyan szépek?

— Gyönyörűek és hallatlanul kicsinyek. Azt hiszem, ha ásit, a két keze sem elég ahhoz, hogy a száját eltkarja.

x Sok éves kísérletezés és fáradhatatlan tudományos kutatásokra volt szükség, hogy egy gyártmányt teremtsenek, mely ma már az egész világon el van terjedve s kb. 32 év óta minden ország népei körében osztatlan kedveltségnek örvend. Az Aspirin-tabletták jóságát számtalan orvosi szakvélemény és a közönség széles körének önkéntes dicsérete elismerte. — Minthogy tudvalevőleg csak jó és alkalmasan kedvelt gyártmányokat utánoznak, természetes, hogy gyakran megkísérlik éppen az Aspirin-tabletták utánzását. Ezek az ugynevezett „pótszerek” azonban hatástalanok, sokszor még hozzá károsak is, míg az eredeti tabletták a szívnek nem ártanak.

x Leányintézetek közelében, vidéki leánykakat, teljes ellátásra elfogad úricsalád. — Német nyelvoktatás, zongora, kifogástalan nevelés. Cím a kiadóban.

— Elkuglizta a pénzt, majd leütötte a „szerencés” nyerőt. Nagykanizsáról jelentik: Peti János 21 éves kiskanzisai legény kuglizni ment a vendéglőbe, ahol az egyik partnere, Plander László ügynök játék közben elnyerte kilencven pengőjét. Hazafelé menet Pesti nyomokövette Plandert, Mikor az Erzsébet-tér felé érték, Peti felkapott egy téglát és azzal fejbesújtotta az ügynököt, akit azután kirabolt. Peti mindössze három darab ötpengőst talált Plander ruhája zsebében. Plandert másnap vérében fagyva találták meg a járőrelők. A mentők Plandert a kórházba szállították, ahol nyomban megoperálták. Peti Jánost a rendőrök még aznap délelőtt elfogták, aki mindent beismer. A vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte Peti Jánost, rablás büntetése címén.

— A törvényszék elítélte Balogh István házitolvajait. Lopással vádolva állította tegnap az ügyészség a debreceni törvényszék elé Krafesik Matild és Nagy Mária eselédet. A két eseléd Balogh István debreceni gazdálkodó ebcsi tanyáján szolgált. Egy alkalommal öszembeszélték és az egyik szekrényt feltörve, onnan több értéktárgyat loptak el. Balogh István hamar felfedezte a lopást és feljelentte a két eselédet, akiket tegnap délelőtt vont felelősségre dr. Tóth János törvényszéki egyébször, Krafesik Matild elismerte a bűnösségét, Nagy Mária azonban tagadta, mintha a lopás elkövetésében része lett volna. A tanu vallomások alapján a bíróság a vádlottak bűnösségét megállapította és felenként kéthónapi fegháza ítélt el őket. Az ítéletet a vádlottak megfellebbezték.

Iskolatáskák

bőröndök, háztartási cikkek kefék fésűk nagy raktára

Kántor Ernő és Társa Debreczer (Városháza épület)

2000 PENGÓ ÉRTEKŰ ÉKSZERT FELEJTETT A VASUTI KOCSIBAN.

Grünvald József szatmári lakos bejelentette a rendőrségen, hogy szeptember 10-én déltán 5 órakor érkezett Debrecenbe a nyirabrány felől jövő vonattal egy harmadosztályú fuilkében. A felesége a kiszállás izalmában a vasuti kocsiban felejtette fekete-lakk ridiküljét, amelyben volt két briliáns gyűrű, egy arany női karikagyűrű, egy arany női óralánc, 200 lei, továbbá több kulcs. — Az elveszett ékszerek értéke 2000 pengó. — A rendőrség megindította a nyomozást, mivel eddig még nem jelentkezett a becsületes megtaláló.

x Tornatanfolyam a ref. leánygimnáziumban. Elemi- és középiskolai tanulók, egyetemi hallgatók, hivatalnokok és felnőttek részére. Maár Margit testnevelő toratanfolyamot tart. Tandíj heti 2 órán, havonta 5 pengó. Beiratások naponta déltán 4-5-ig a tornatanári szobában.

— Egy százéves özvegy frissen, s egészségesen kapál a falubeliekkel. A Kaposváron megjelenő „Somogyi Újság” írja, hogy Toponár községben öz. Illés Adámné most töltötte be a századik életévét. A matróna friss, s egészséges és mint a lap írja — most is legszívesebben kijár a mezőre. Papáit a fiatalokkal. Öz. Illés Adámné mint elmondotta a lap tudósítójának, végigélte a szabadságharcot és egyik festvérét sírva búcsúztatta el, mikor a hős honvédekkel együtt elindult a szabadságharcba.

— A debreceni kutyaköltés díjai. Pótlólag közöljük a debreceni kutyaköltés díjazásának következő eredményeit: A szálkás-szörű taeszkók közül „Büszke Belzebub” a Fráter István huszárszázados tulajdona, az „Osztrák Taeszkó Club” ezüst díszplaketjét nyerte. Tenyészelt: Varga Ervin joghallgató. — A német vizslék körül nehéz küzdelem után vitéz Boskó Mihály rendőrfelügyelő, „Pleck v. Dohodith” kanja nyerte az ezüst tiszteletdíjat, a Varga Ervin „Scharf Monostor”-ával szemben. — Hörömpö Imre gyógyszerész vizslája is szép ezüst díjat nyert.

— Műkedvelő előadás. A Debreceni Munkásszakszervezetek vigalmi bizottsága, folyó évi szeptember hó 15-én, vasárnap déltán négy órakor a Munkásotthon nagytermében műkedvelő előadást tart, a következő műsorral: Révfy Tohorzó. Éneklő a vasmunkások férfi dalkara. Ady-verseket szaval: Végb. Dezső. Narcisse d'Amour. Tréfa egyfelvonásban. Ezenyelyek: Gyuli kisasszony—Békési Juci, varrónő—Holló Mancsi, Gizike—Tóth B. cseléd—Tóth Böske, festő—Szabó L. Várnai—Ujj: Ne csüggedj. Éneklő a vegyeskar. Tánceduett. Előadják: Győrössi Mancika és Vedres Lajos. A vadállat. Párjelenet. Előadják: Tóth Rózi és Leer S. Kuplák, előadja: Nagy János. Novák: Népdalok. Éneklő a vasmunkások férfikara. Szakasit-versek. Szavalja: Weisz Olga. Ádám frakában. Tréfa egyfelvonásban. Szenyelyek: Ádám—Klinger Jenő, Éva—Holló Marci, Lucifer—Vértes Sándor, házmester—Szabó Sándor István. — Révfy: Népdalok. Éneklő a vasmunkások vegyeskara. Tánceduett. Előadja: Tóth Rózi és Szilágyi József. Hellai-versek. Szavalja: Klinger Jenő. Kacsob. Debreceni nóták. Éneklő a vegyeskar. Belépdíj személyenként 50 fillér.

50 pengő pénzbüntetésre ítélték a kocsi, ki oslorával támadt egy uriasszonyra

Ez év június 12-én megbotránkoztató jelenet tanui voltak a Bethlen-utcán járókelők. Arra hajtott Mészáros József debreceni bérkocsis. A kocsis előtt haladt egy idősebb uriasszony, aki nem elég gyorsan sietett át az uttesten. A kocsis ezen feldühödve leugrott a

bakról és oslorával többször rávágott az uriasszonyra. A hölgy természetesen feljelentést tett Mészáros ellen, akit tegnap dr. Bonyi Bertalan járásbíró könnyütestisértésért 50 pengő pénzbüntetésre ítélt. — Az ítélet jogerős.

Elbujt a függöny mögött — azt hitték öngyilkosságot követett el

A debreceni börgyógyászati klinika ápolójának hölgyosztályán jelenleg 9 rendőri felügyelet alatt álló nő van ápolás alatt. A hölgyek — mint közös szakmabérek — meglehetősen összetartanak és bizony sok kellemetlenséget okoznak az ápolóknak fegyelmetlen magatartásukkal.

Szerdán este az egyik nő valami megjegyzést tett az egyik ápolónőre, aki jelentette a dolgot az ügyeletes tanársegédnek. A tanársegéd vállatvára fogta a nőket, hogy ki tette a megjegyzést, míg végre Széles Erzsébet megnevezte az illetőt, akit a tanársegéd megdorgált.

Mikor azután az orvos kiment a terebről, a többiek nekiestek Széles Erzsébetnek és alaposan összeszidták árulkodása miatt. Széles Erzsébet rájuk akart most már ijeszteni és fel-

ugrott az ablakpárkányra azzal, hogy leugrik az emeletről. A többi beteg anyira megijedt, hogy valamennyien kiszaladtak a folyosóra és felverték a klinikát azzal, hogy a „Baba” leugrott az ablakból.

Széles Erzsébet azonban nem ugrott le, hanem csak az ablak függönye mögé bujt el. Közben talpontermett az egész személyzet, az ügyeletes orvos telefonált a rendőrségre, ahonnan azonnal kirohagott az ügyeletes rendőrfogalmazó.

Mire a rendőrtiszt kiérkezett, a hölgyek már mélyen aludtak. Azaz, hogy csak tetették az alvást. Komolyabb következménye nem is lett a dolognak, a rendőrtiszt figyelmeztette őket, hogy komolyabban viselkedjenek és tartsák be a klinikai szabályokat és ezzel le is csesdítette a hangos hölgyeket.

— Elítélte a bíróság egy „vagonlakó” csavargót. Jó fogást csinált pár héttel ezelőtt a debreceni környéki csendőrség. A víztorny melletti síneken, az egyik vagonban rajtaültött egy csavargót, akiről kiderült, hogy már hat hét óta csavargó Debrecenben, minden állás nélkül. Miután lakása nem volt, az üres vagonokban húzódott meg éjjelente. Petkó Gyula közvesztélyes munkakerülés vétségével vádolva került tegnap a debreceni járásbírószágon dr. Bonyi Bertalan bíróságra, aki háromnapos fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— A Debreceni Népkör műsoros előadása és táncmulatsága. A Debreceni Népkör szeptember hó 15-én, vasárnap déltán félhat órakor, fedett nyári helyiségében műsoros előadást rendez, amelynek keretében mutatkozik be a Népkör kebelében megalkotott „Törekvés Dalárda”. Belépdíj egy pengő, állóhely 50 fillér, táncmulatságra külön 50 fillér. Felülfizetéseket a dalárda és a kör egyéb kulturális céljaira hálás köszönettel fogadják. — Műsor a következő: — 1. Prolog. Irtó: Benedek Sándor. Szavalja: Tokaji Aranka. 2. Nemzeti Hisszekegy. Éneklő a Törekvés Dalárda, Szolecki Ede karnagy vezetésében. 3. Bevezető beszéd. Tartja: Benedek Sándor, a Népkör elnöke. 4. Réffy Géza: „Magyar nótái” Éneklő a Törekvés Dalárda. Karnagy Szolecki Ede. 5. „Daloljatok, csak daloljatok”. Tuba Károlytól. Szavalja: Földi Lajos népköri tag. 6. Regös dalok. Éneklő és hegedűn kíséri: Gömöri András népköri tag. 7. Magyarok imája. Szavalat. Vitányi Ilonkától. 8. Virágfakadás. — Egyfelvonásos színmű, előadják a műkedvelő gárda tagjai. Rendező: Rác István. Szereplők: Kovács Péter—Szabó Károly, neje—Simkovits Ica, — unokahuga, Nelli—Tokaji Böske, unokaöccse. Laci—Dudás József, —

Ödön—Vitányi Laci, Kati, szolgáló—Verőci Emma. 9. Népdalegyveleg. Előadja a Törekvés Dalárda. Karnagy Szolecki Ede. 10. Melodráma. Előadja Nagy Sándor, a Törekvés dalárda vezetője. Kiséri a népköri vonós zenekar Stuer János vezetésével. 11. Zárszó Filep Endre, a népköri díszelnökétől. 12. Himmusz. Éneklő a dalárda. Műsor után tánc a kör helyiségében. A zenét szolgáltatja Stuer János vonós zenekara. Cigányvajda: Sárközi István. Rendezők a dalárda tagjai.

— Tanérvnyítás a Zenedében. — A múlt napokban a városi zeneiskolai bizottság, dr. Vásáry István polgármester elnökle alatt ülést tartott, melyen többek között kijelölték az intézet óraadó tanárait az 1929—30. iskolai évre. Az óraadó tanárok névsora a következő: Balczér Györgyné, Cs. Mező Mária, Nagy Viola, dr. Rényi Andorné, Somogyi Etelka, dr. Tóth Gyuláné, Horváth Magda, dr. Hahn Aladárné, Halász László, Zs. Csanak Mária, Csapó Margit Behabetz Miklós, Milosch Márton, Rödl Péter, Wiessenberger György, K. Voith Ilonka, Elefánthy Mária, Forray István, dr. Simkó Gyula, olyan nevek, amelyeknek viselő országos viszonylatban is kiváló tehetségek és elsőrangú erők. Itt említjük meg, hogy a városi zeneiskolában még mindig folyónak a beiratkozások. Tandíjkezdemeny iránt kérvényt csak azok adhatnak be, akik szeptember hó 15-ig beiratkoznak. A tanérvnyítás szeptember hó 14-én, szombaton déltán négy órakor lesz. A zeneiskola vezetősége ugyanis kénytelen volt megvárni, míg a többi intézetben megállapítják a tanrendelet, hogy azután majd ezeknek a figyelembe vételével állítsa össze a beiratkozott növendékek zenei órarendjét Szeptember hó 16-án, hétfőn már megindul a rendszeres zenei tanítás az iskolában.

AZ OSZTALYSORSJÁTEK TEGNAPI HUZASA.

4000 pengőt nyertek:	38350	61415.
3000 pengőt nyertek:	29821	44990
2000 pengőt nyert:	6954.	
1000 pengőt nyertek:	7959	30102
800 pengőt nyertek:	5911	22040
600 pengőt nyertek:	3294	30155
500 pengőt nyertek:	4492	8460
400 pengőt nyertek:	2341	3164
300 pengőt nyertek:	1929	1581
200 pengőt nyertek:	10012	11353
100 pengőt nyertek:	13136	14369
50 pengőt nyertek:	17453	18420
30 pengőt nyertek:	24502	32019
20 pengőt nyertek:	36382	46976
10 pengőt nyertek:	53591	61238
5 pengőt nyertek:	71342	79320
3 pengőt nyertek:	80399.	

— Kegyelmet kapott Vörösmarty Margit gyilkosa. Prágából jelentik: Masaryk köztársasági eln. megkegyelmezett Mihalko Jánosnak, akit Vörösmarty Margit meggyilkolása miatt halálra ítélt a bíróság. A köztársasági elnök Mihalko büntetését életfogytalan börtönre változtatta át.

— Felteerte a községháza ajtaját, hogy kiszabadítsa elzárt leventemokáját. A kistarcsai leventeoktató ifj. Ruzskai Istvánt és négy leventetársát párórás elzárással büntette meg Mikor Ruzski nagyapja megtudta, hogy unokáját a községházán bezárták, doronggal felfeszítette a községháza ajtaját és kiszabadította az elzárt leventéket. Fogoly szöktetés büntette címén indult ellene eljárás, de a pestvidéki törvényszék csupán idegen ingóvagyon rongálása címén ítélte el Ruzskai István nagyapját. A száz pengős pénzbüntetést a tábla-Lehoczkytanácsa szintén helybenhagyta.

— Eljegyzések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be: Hajdu József—Magyar Erzsébet, Hübner Károly—Brunner Gizella, Czák Gábor—Lippai Erzsébet, Rác Sándor—Juhász Vilma, Nagy Imre—Takács Julia, Tömösvári János—Papp Ágnes.

— Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Szerencsi Ferenc cipész, leány Edit, Kotvász József napszámos, fiú Mihály Kún Márton földmives, fiú Miklós Keserő Lajos földmives, fiú Lajos Tellan Mihály napszámos, fiú János Nagy András szakaszvezető, I. Róza.

— Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Mike István rk. 66 éves, Darabos uca 34. szám. — Lajos Mária ref. 2 hónapos, Bocskai-tér 1. szám. — Herbst Teréz rk. 3 hónapos, Bocskai-tér 1. szám. — Halmi Alfréd ref. 10 hónapos, Hevesi uca 9. szám. — Zilahy Ferencné gk. 24 éves, Gyüre. — Kürmös József gk. Pestí uca 4. sz.

Weisz kelmefestő
Arany János-u. 7.
fest, tisztít.
Gyászruhákat 24 óra alatt festek.

Vásárlásainál elsősorban magyar árut kérjen!

Gazdaság - ipar - kereskedelem

Nagy forgalom mellett javult a buza ára

A budapesti gabonátörszén nagy forgalmat bonyolítottak le a készáru-piacon. Kerekben 150 vagon buza cserélt gazdát, ami felülmúlja az utolsó üzleti napok kereteit. A magyar buza a mai árviszonyok mellett újból úgyszólván minden külföldi piacra gravitál és ennek a körülménynek tulajdonítható a vásárlási kedv élénkülése. Különösen az egyik nagy malomkiszármazék szerepelt nagy tételekkel a vevők sorában. A buza árát hivatalosan 10—20 fillérrel felemelték.

A rozspiacon nincs változás, a megstokolt 20 vagonos keretben bonyolították le a forgalmat és mintegy 16.50 pengőt fizettek a rozsert pesti paritásában. Némi érdeklődés mutatkozik a magyar rozs iránt, azonban a határidőpiac történeti eladások változatlan rozsarát eredményezték a készáru-piacon.

A takarmánypiacon folytatódott a kész tengeri olesőbbodása, ma is 25 fillérrel mérsékeltek az árát. A zab jól tartott, 13.50 pengőért kelt el egy tétel pesti paritásában. A bejelentett kötések-nél az árakban feltűnő nagy eltérést állapítottak meg. A köles 25 fillérrel olesőbb. Korpáért 12 pengőt fizettek pesti paritásában.

A lisztárak változatlanok.
A budapesti Árutörszén hivatalos ár-folyamai: Buza tiszavidéki új 77 kg-os 22.35—22.55, 78 kg-os 22.50—22.80, 79 kg-os 22.85—23.05, 80 kg-os 23.15—23.35, fejsötisztű 77 kg-os 21.75—21.95, 78 kg-os 21.95—22.15, 79 kg-os 22.15—22.35, 80 kg-os 22.25—22.45, fejemzvel, bácskai, dunántúli és pestvidéki 77 kg-os 21.60—21.80, 78 kg-os 21.80—22.00, 79 kg-os 22.00—22.20, 80 kg-os 22.10—22.30.
Rozs pestvidéki 16.40—16.55, más 16.40—16.55, sörárpa 21.00—23.50, egyéb 19.00—20.50, takarmányárpa 15.75—16.25, Ia 16.75—17.25, köles 13.00—13.75, zab új 13.50—14.00, Ia új 15.50—16.00, tengeri 20.50—21.00, repce 48.00—50.00, korpá 12.00—12.25.

A szőlősgazdák a borfogyasztási adó sürgős rendezését kérik

Az idén az ország legtöbb szőlőtermő vidékén közepes és gyenge a kifizetés. A minőség általában kielégítőnek ígérkezik, azonban a mennyiséget alaposan megfizető a kemény tél és az erős tavaszi fagy, amely riadt sok helyen a tőkék is teljesen elpusztultak.

A szőlősgazdatársadalom éppen ezért a legnagyobb aggodalommal tekint a jövő elé és szükségesnek tartja, hogy a régen beigért intézkedések, amelyek a bor értékesítését elősegíthetik, egyszer már napvilágot lássanak.

A szőlősgazdatársadalom ismételtén rámutatott arra, és számszerű adatokkal igazolja majd az illetékes körök előtt, hogy az egyéb súlyos közterhek mellett a borfogyasztási adó egyenszen termelési adóvá vált és mint ilyen, a termelőknél lerontja a borok árát.

Ez az adó nem az egyik fő oka annak, hogy borainknak itthon már nincs fogyasztója, mert ez a fogyasztási adó annyira megdrágítja a bort.

A szőlősgazdák felhívják a fi-

A határidőpiac hivatalos ár-folyamai:

Buza októbertől 22.85, 22.80, 22.75, 22.72, 22.76, zárlat 22.71—22.72, március 25.28, 25.20, 25.25, 25.18, 25.15, 25.18, zárlat 25.14—25.14, májusra 25.92, 25.93, 25.91, 25.90, zárlat 25.85—25.89.

Rozs októbertől 17.60, 17.58, 17.57, 17.56, 17.53, 17.49, zárlat 17.42—17.43, márciusra 19.88, 19.90, 19.92, 19.87, 19.82, 19.78, 19.76, zárlat 19.67—19.68.

Tengeri májusra 18.18, 18.16, 18.25, 18.22, 18.20, zárlat 18.17—18.20.

A Liverpeoli gabonátörszén

Liverpool, szeptember 12. A buzapiacon a tengerentúli piacok szilárdabb irányzatjelenségei általános drágulást idéztek elő. A déli órákban az egyes határidőkben átlag egynegyed pennivel, métermázsárként 32 fillérrel drágábbak a jegyzések. Déli jegyzések: Buza októbertől 9 sh 9 háromnyolcad d. (29.90 P), decembertől 10 sh 1¼ d. (31.12 P), márciusra 10 sh 6 ötnyolcad d. (32.37 P), májusra 10 sh 9 egy-negyed d. (33.04 P).

A pesti állatvásárok.

A pesti vágómarhavására felhajtottak 678 vágómarhát. Ökör legjobb minőség 114—132, kivételesen 136—143, közép 84—112, gyenge 56—82, bika legjobb minőségű 112—128, kivételesen 130, közép 94—110, gyenge 66—92, tehén legjobb minőségű 102—120, kivételesen 122—128, közép 94—100, gyenge 59—72, bivaly 55—66, növénydekmarha 70—108, kicsontozni való marha 36—50. Élénk irányzat mellett a bikák ára: 4—8, prima marhaárak: 2—4 fillérrel drágultak.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3600 sertést. Eladtak elősúlyban kilogrammonként könnyű 128—146, közép 146—154, nehéz 154—162. A vásár irányzata vontatott.

gyelmet arra is, hogy a községek háztartása a borfogyasztási adó révén nagyon is labilis alapon áll, hiszen sok helyen a borfogyasztási adóra előirányzott bevétel fokozatosan esikken, bármennyire is törekednek az egyes községi háztartások a borfogyasztási adónak legmesszebbmenő módon való kihasználására.

Nem lehet célravezető az sem, ha egy-egy községi háztartás saját termelőinek érdekében elengedné azt az adót, mert ezáltal a bor a fogyasztópiacra országosan úgy sem lenne olesőbb. Ezért van szükség tehát a borfogyasztási adónak országosan történő rendezésére.

6 szobás

lakást keresek
november hó 1-ére. Ajánlatokat „Hat-szobás” jellegre a kiadóba kérek.

Kecskemét 26 fillérért adta el a must literjét.

Kecskemét városa maga is nagy bortermelő, nagykiterjedésű szőlői vannak. Most gondoskodott Kecskemét városa az idei termés értékesítéséről. — A Merkur Rt. ajánlatot tett a szikrai szőlőtelep egész „ezerjó” termését megvásárolja és literenként 26 filléres árat ajánlott fel. — A szerződést a társasággal köti meg a város.

Kerék- és kocsigyártómesterek figyelmébe!

A debreceni Ipartestület kerék- és kocsigyártó szakosztálya f. hó 14-én, azaz szombaton este hét órakor az Ipartestület kistanácstermében, szakosztályi ülést tart. Tárty: A folyó hó 22-én tartandó kongresszus ügye. Tekintettel az ülés fontos voltára, a tagok feltétlen és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztály elnöksége.

Mennyi Anglia államadósága?

Hivatalos kimutás szerint a brit birodalom összes államadósága 7.7 milliárd poundsterling, ebből 6631.339.789 belső és 1084.684.258 külső adósság. A hivatalos jelentés egyben arra is rámutatott, hogy 1880 óta megtízszereződött a birodalom kötelezettsége, miután 1880 április 1-én Anglia összes államadósága 770.604.774 pound sterlinget tett ki.

Az állami építkezési hitel kibővítése.

A népjóléti minisztérium és a pénzügyminiszter között tárgyalások folynak arról, hogy az állami építkezési hitel akciót újabb 3 millió pengővel bővítik ki. A pénzügyminiszter hozzájárulása esetén tehát újabb 3 millió pengőt folyósítanak építkezési költségek formájában azoknak, akik telekkel és az építkezési költségek 50 százalékával rendelkeznek.

VÁSÁROK SORRENDJE:

Szeptember 13-án, pénteken: Kehida, Orosháza, Páli.

Szeptember 14-én, szombaton: Adony, Apátfalva, Cibakháza, Győrasszonyfa, Magyarzentiván, Szakos, Tótszerdahely (sertésvásár nincs), Zabolaksa (sertésvásár nincs). Ló- és kirakodóvásár: Apátfalva.

Szeptember 15-én, vasárnap: Járak-szállás, Kiskundorozsma, Szabadszállás, Turkeve.

Szeptember 16-án, hétfőn: Ádánd, Cigánd, Drávafok, Fertőszentmiklós, Kál, Körösladány, Kötelek, Magyarboly Mezőkeresztes, Mohács, Paks, Püspökhatvan, Répceszemere, Sárbogárd, Somlóvásárhely (sertésvásár nincs), Somogyzil (sertésvásár nincs), Szany, Szászvár, Szöny, Tiszacséze, Versegyház, Veszprém, Zagyarékás. Állatvásár: Kálló, Tamási (sertésvásár nincs). Kirakodóvásár: Tatabánya, Özd, Ló- és kirakodóvásár: Magyaróvár.

Szeptember 17, kedden: Bicske, Borsnádásd, Csipkerek, Kálló, Paca, Tamási, Törökkipány.

Szeptember 18, szerdán: Alsónémedi, Bicske, Gamás, Ikervár, Polgár, Rudabánya, Somogyzsb, Városlőd.

Szeptember 19, csütörtökön: Balatonendréd, oHrtobágy, Koppár,vszántó, Süttő.

Szeptember 20, pénteken: Csongor, Gölle, Gyulai, Szentés.

Szeptember 21, szombaton: Erdőcsokonya, Iharosberény, Somogyárd, Szabadszentkirály, Szentés, Tab.

VALUTÁK.

Angol font	27.85
Belga frank	79.85
Cseh korona	16.99
Dán korona	152.70
Dinár	10.06
Dollár	572.10
Francia frank	22.65
Hollandi forint	230.00
Lei	3.40
Líra	30.05
Lengyel zloty	64.55
Norvég korona	152.60
Német márka	136.70
Oszták schilling	80.80
Svájci frank	110.55
Svéd korona	153.75
Spanyol peseta	84.65

A debreceni kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság.

13027—1929. sz.

Arveresi hirdetmény kivonat.

Steaua Magyar Köölaj R.-T. végrehajtónak Vegh Mihályné debreceni lakos végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 1064 P 18 f. tőkekövetelés és járulékok behajtása végett a debreceni kir. járásbíróság területén levő Debrecen sz. kir. város községben fekvő s a debreceni 7550. sz. tkvi betétkönyv A. I. 1—2. sor. 3501. és 3502. hrsz. alatt foglalt Apafi ucca 39. és Homok u. 48. sz. ház és udvarból a Vigh Mihályné sz. Sefcsák Mária nevében álló 5425/17.668. ad. rész illetőségre 1800 P kikiáltási árban.

Az árverést 1929. évi október hó 9. napján déltől 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében, Deák Ferenc ucca 18. sz. 104. ajtó foglalkoztatni.

Az árverés alá kerülő ingatlanok a kikiáltási ár felétől alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881 : LX. t.c. 42. §-ában meghatározott arólyammal számított óvadékképes érték-papírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881 : LX. t.c. 147., 140., 170. §§. 1908 : XL. t.c. 21. §.).

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908 : XL. 25. §.).

Debrecen, 1929. évi július hó 12. napján.

Koós s. k.
Kir. j. b. alelnök
A kiadmány hiteltől:
Görgey
kiadó.

Bérautó

Parenthesynél
bármikor megrendelhető.

Nap ucca 23. - Telefon 629

SPORTHIREK

Kiadós tréningen készült a Bocskay a vasárnapi mérkőzésre

Csütörtök délután kiadós tréninget tartott a Bocskay csapata, hogy a vasárnapi Somogy elleni mérkőzésre jól felkészüljön. A tréningen résztvett a Bocskay valamennyi játékosa Sággy és Budai kivételével, azonkívül bemutatkozott a volt Vasas Klein, aki figyelemreméltó formát mutatott. Azonkívül játszott a MAFC volt kitűnő védőjátékosa, Váry, aki a fedezetsorban rendkívül jól mutatkozott be. Nincs kizárva, hogy a Bocskay szerződéses tárgyalásukat kezd a két játékosal és le is szerződtek őket, bár a csatársor pótlására még nagyobb szükség volna.

A szokásos kondíciótréningek után a Bocskay a DVSC csapatával trenírozott együtt két kapura. A védelem könnyen végezte munkáját. Hübner jó volt, Fekete dr. kiváló, Molnár is kezdő válszanyerni formáját. A fedezetsor szürke volt, míg a csatársor a mezőnyben formás támadásokat vezetett, ne a kapu előtt csak tologatnak és lövés alig megy a kapura és bántó ez a nagy gólképtelenség, amely végzetes lehet a bajnoki mérkőzéseken. Gólt kell rugni, ez a futball és nem szabad addig várni, amíg az ellenfél védelme leszereli a tologatott és erőltet támadásokat, mint ahogy a DVSC védelem is tette. Ezen a hibán sürgősen segíteni kell.

A Bocskay vezetősége kért a tagokat, hogy igazolványaikat hozzák magukkal, mert a tagok más bejáraton tognak bemenni a nézőtérre.

JUHÁSZ DR VEZETI A BOCSKAY-SOMOGY MÉRKŐZÉST

I. Liga

- Ferenyváros—Attila, Miskolc, 4 óra, Majorszky.
- Hungária—Pécs-Baranya, Hungária-ut, 3 óra, Kann.
- Budai Harihárom—Bástya, Hungária-ut, 1 óra, Magyar.
- Bocskay—Somogy, Debrecen, 4 óra, Juhasz dr.
- III. ker. FC—Nemzeti, Határ ucca, 4 óra, ?
- Kispest—Ujpest, Sárkány ucca, 4 óra, Csárdás.

MEGHÍVÓ

A MBSZ keleti kerületének elnöksége és teljes tanácsa ma este pontosan fél 8 órakor az Arany Bika kávéházban kerületi tanácsulást tart. Felkérjük az összes érdekeltet, hogy okvetlen és pontosan megjelenni szíveskedjenek. Steinfeld István kerületi elnök, Paulovich Pál kerületi bírók.

TMOVE—DKASE

Bajnoki mérkőzés a DTE nagyterdei sporttelepén vasárnap délelőtti 10 órai kezdettel lesz megtartva. Ezen fognak ismét játszani Fried és Deutsch volt Bocskay játékosok. Helyárak: ülőhely

1 pengő, állóhely 50, gyermek és diákjegy 20 fillér.

KÖZÉPISKOLAI BAJNOKI ÉS ORSZÁGOS USZÓVERSENY

A Főreáliskola sportköre vasárnap d. e. fél 10 órai kezdettel rendezi meg a debreceni tankörület 1929—30. tanévi uszóbajnoki versenyt a fiatalabb korosztály részére 50 m-es gyors-, mell- és hátúszásban, felsőbb osztályok részére 100 m-es gyors-, mell- és hátúszásban, 400 m-es tetszőszerinti úszás, 3x100 m-es vegyes staféta, műugrás és vízpoló mérkőzésben. E versenyszámokkal egyidejűleg országos uszóversenyt is rendez férfiak részére 200 m-es gyors-, mell- és hátúszásban, hölgyek részére 100 m-es gyors- és mellúszásban. Nevezések szeptember 13-án d. u. 6 óráig Hadházy Dezső testnevelő tanár címére küldendők. Díjazásul a KISOK érmei szolgálnak.

VIVŐÉLET

A „BÉKÉSSY BÉLA VIVŐCLUB”-BAN

A „Békessy Béla Vivőclub”-ban a vívásoktatás folyó évi szeptember hó 15-ével kezdetét veszi. Az oktatás a club Simonyi uccai helyiségében minden hétköznap délután 5 órától esti 8 óráig tart. Ugyanekkor és ugyanazon helyen és időben lehet tagfelvételre jelentkezni Ferenczy Pál okl. vívómester úrnál, aki a vívasra jelentkezőket csoportokba osztja.

A hölgyvivők részére külön öltöző áll rendelkezésre s a haladó hölgyvivők közös tréningben is részt vehetnek. — A „Békessy Béla Vivőclub” elnöksége.

FELHÍVÁSOK

A husipari alkalmazottak állatták a sport nemességét és elhatározták, hogy a Husos FC-t szanálni fogják. Evégből felhívjuk az összes játékosokat és a vezetőséget, hogy ma, pénteken a Munkás Otthon kiűn helyiségében este 8 órakor a husipari alkalmazottak minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek. Az elnökség.

Felhívom a DÉMOSZ, illetve Pékek összes játékosait, hogy folyó hó 13-án, azaz pénteken délután fél 5 órakor szíveskedjenek megjelenni a DKASE pályán. A fontos tréninget megtartsuk, ezért közöljük, hogy vasárnap Tokajba fogunk mérkőzni, ki a tréningre nem ér rá eljönni, szíveskedjék fél 8 órakor megjelenni a Margit-fürdőben a szokott helyen. Intéző.

Felhívom a D. Husos összes játékosait, hogy ma, péntek este 8 órára a Detrich-féle vendéglőben megjelenni szíveskedjenek. Vezetőség.

A „DEBRECZEN” szombat reggeli száma közli az egész heti teljes rádió-műsort.

APRÓHIRDETÉSEK

Állást kereső nők

Sorsüldözött

intelligens asszony mindenben kifogástalan — szerény, tisztességes, állandó otthont keres, — idősebb úriembernél, „Megbízható” jellegre 1655

Hat évi

gyakorlattal, jó bizonyítvánnyal, úrilány — irodai munkák, esetleg vidéken gyerekek, vagy magános úriúrnál állást keres „24 éves” jellegre a kiadóba. 1722

Francia

egyetemet több évig hallgatott egyetemi hallgató, szabad idejében tanítást és francia tárgyalgást vállal. Cím a kiadóban. 1850

Állást kereső férfiak

Saffon,

fiatal, nőtlen, állást keres, luxus, vagy gyors teher kocsi, vidékre is elmegy. Cím Gyöngyvirág ucca 20. szám. Kálló Sándor. 1825

Női-segéd

confeccia fűszerüzletbe segédnek ajánlkozik — Klein-féle eselédintézetben. 1829

Több évi

irodai gyakorlattal, segédkönyvelői, vagy más irodai állást elvállalok. Cím a kiadóban. 1811

Betöltendő állás nők részére

Gyakorlott

penztárnoknő óvadékkal felvétetik nagy vállalatba. Ajánlatokat kérjük „Szorgalom” jellegre a kiadóba. 18

Egy mindenes

főzőnő, azonnal felvétetik. Jelentkezni lehet íj. Molnár Lukács női-divat üzletében. — Kossuth ucca 2 sz 1790

Kifutóleány

felvétetik Morgenstein Piac ucca 26. sz. 1846

Fiatal

úrilányt keresek trafikba kiszolgálni, kaucióval. Lehel ucca 34 szám (Ujkerf). 1833

Könyvelésben

jártas elárusító felvétetik. Nagy József szücsnél, Szent Anna u 3. szám. 1814

Azonnali

belépésre, 13—15 éves pesztonkát keresek, — Wesselényi-téri vasúti palota, földszint 3. ajtó. 1815

Egy

kifutóleányt felvesz Soth műórá, Hatvan ucca 2. szám. 1842

Bejárónő

felvétetik azonnalra. — Agárdi ucca 6. 1826

Egészséges

50—55 éves eselédet keresek mindenesnek. — Kossuth ucca 36. szám, jelentkezzen vasárnap délelőtti eselédkönyvvel. 1835

Betöltendő állás férfiak részére

Ezer pengő

kézpénz kaucióval, s magas fizetéssel állást nyerhet, egyszerűbb ember is, Homok ucca 132. szám. 1848

Könyvelő

mérlegképes, elsőrendű munkaerő, iparvállalatnál azonnalra kerestetik. Ajánlatok „R. T 19” jellegre. 26a

Lakatosnautók

magas fizetéssel felvétetnek. Szalkay lakatosnál. Kazinczy 2. 591

Gyors- és gépiró

férfit, azonnalra felvesz dr. Pécsi és dr. Papp ügyvédek irodája, Werbőczy ucca 4. szám. 1781

Munkások

tucskózáshoz felvétetnek. Fizetés méterenként 3 pengő és hetenként egy kiló szalonna, 6 kg kenyér. Jelentkezni helyszínen. Tetőtleni Sichy-féle erdőben. Állomása Kaba. 1816

Férfiszabósághoz

közilány felvétetik. Békés műhely, bejárati kapu alatt. Piac u. 22. 1836

Megbízható

férfit, férfiruhavásalásra felvétetik. Biró, festőintézet, Bika udvar. 1832

Csizmadiasegéd

bétszamos, felvétetik. Monostorpályi ut 7. sz. Lengyel telep, Kabos u. Józsaínál. 1821

Oktatás

Okl. német-francia szakos, középiskolai tanárnőnél, eredményes nyelvoktatás, vizsgákra előkészítés, József kir. herceg ucca 41. szám, jobbra. 29-a

Miss Edwards

született angol, diplomás polgári iskolai tanárnő, (cardiffi egyetemről) angolt tanít, József kir. herceg ucca 12. szám. 1769

Angol

tanítványokat elfogadok. Cím a kiadóban. 20a.

Középiskolások

oktatását, korrepetálását elvállalja francia német szakos — bölcsész hallgató — szerény díjazásért. Szíves megkereséseket a Debrecen kiadóhivatalába — „Bölcsész” jellegre. 66f

Zongorázni

tanít zeneakadémista, kezdőket és haladókat, jutányos árt, Batthyányi ucca 18. sz. x

Autó, motor, kerékpár

Motorkerékpárok

175 cm. angol AKD, felülvezényelt, OHV. 4 ütemű, 300 cm. angol AKD., felülvezényelt, 200 cm. német Zundap, 1929-es típus, 500 cm. német, Diamant, oldalkocsis. Kedvező fizetési feltételek mellett megtekinthető raktáramban, Csapó ucca 68. sz. Bodnár. 14-a

Motorkerékpárok

generáljavított állapotban

alkalmi áron

eladatnak, kedvező fizetési feltétellel és garanciával:

Triumph 500 cm., 8 hónapja használatban, oldalkocsival, új gumikkal.

O. E. C. 500 cm., oldalkocsival.

A. J. S. 350 cm. új gumikkal.

Ardie 750 cm., vadonatúj, oldalkocsival.

Debreceni Autóforgalmi Rt. Hatvan ucca 53. szám. Telefon Autótaxi. 41.

Bútorok

Nagy ebédlő kredenc, 18. személyes asztal, kis divány, vaságy, etazsér eladó. Király u 9. szám. 1778

Teljes ellátás

Két fiatal tanár úri családnál, jó házköszöl. Keres. 15-40 kezdve. Részletes feltételeket tartalmazó választ „Bélvárosban” jellegre a kiadóba kérnek. x

Külön

ellátást ad egy vagy két kisebb középiskolai fiúnak vagy lánykának jutányos árt, úri család. Hópok u. 32. sz. 2-ik ajtó. (sz.)

Ajánlat

Csillárjút olcsóbban szeretheti be a Földvári-féle csillárgyárban, mint bárhol, Széchenyi ucca 55. sz.

Hotel PANNONIA-Pensio Lidó (Venezia).

Magyar ház. — Családi jellegű pensio a Lidó centrumában a főútvonal mellett a strand közelében, trópusi flórájú kert közepén. Az épület és berendezése a modern otthonnal szemben támasztott igényeknek minden tekintetben megfelel. Szobái tágasak, világosak és abszolút tiszták. — Több tagú családoknak egymásba nyíló szobákból álló lakosztályok. Valamennyi szobában vízvezeték, hideg, meleg forróvízzel. — Minden emeleten fürdőszoba. — Kétféle magyar-francia konyha. Prospektus kérésre. — Portás az állomáson.

Friss tej
állandóan házhoz szállítva megrendelhető teremtől. Előjegyezhető Zöldfa ucca 14-a. Károly Ferenc József út 18. szám. Telefon 925. 1715

P. 3.80 száraz búkkfa
II. o. mázsánként, kugliba, hazaszállítva és négy pengő felaprítva, szalon porosz és bel-földi kőszemek, bányakoksz, legolcsóbban kapható. Guttmannál, Ispoty ucca 19. szám. Telefon 14-34. 10-a

Figyelem!
Jó házikoszt kapható Péterfia és Honvéd u. sarok, reggeli, ebéd, vacsora, havi negyvenöt pengőért. Abonensek felvételnek. 1685

Zamatos
fajborok, literje 64, 72, 80, 1.00, egy nagy üveg Gottschlig Cognac 4.00, egy kg. házi savanyított káposzta 20 fillér, — Glüek csemege üzletében, (volt Péterfia) Magoss György-tér 9. — Ugyanott segéd, tanuló és kifizető, felvételnek. 7-a

Száraz búkkfa
II. o. 4 pengő mázsánként, felaprítva, hazaszállítva. Szalon porosz kőszemek, bel-földi kőszemek, tojásbrikett és bányakoksz, legolcsóbban kapható, Grünfeldnél, Csapó ucca 16. sz. Telefon 982. 9-a

„Anny” árai
garantált nyulszőrkalap 10 pengőtől. Filckalapok minden színben 5 pengőtől. — Alakítás 3 pengő! Csapó ucca 47. Tanulóélnve felvesz. 5a

Lakatos munkák
épület, díszmű takaréktűzhelyek, rácsoók, stb autogén hegesztés, elsőrendű kivitelben készülnék, jutányos áráért, Ferenc József út 38. szám, (Posta mellett), ifj. Lókodynál Ugyanott tanuló felvételnek. 32-f

Soffőr
vizsgára, szakszerűen, műhely gyakorlattal, csak iss gépműhely. — 19 év óta fennálló soffőriskolája készít elő. Ha hivatásos soffőr akar lenni csakis műhelygyakorlattal tanuljon. Erzsébet u. 20. szám. 1576

Poroszszen
mázsánként 6.80 hazaszállítva, Rosenfeld Kálmán, Salétrom ucca 12. szám. Telefon 674. 1-a

Szalonomat
áthelyeztem, Csapó u. 59. szám alá, Bardócz, nőiszobá. 13-a

Szalonnasó
minden mennyiségben kapható, Kossuth ucca 13. szám. 1767

Fuvarozásokat
építkezésekhez, renoválásokhoz bármilyen anyagot, homokot, sárga földet, agyagot, salakot, valamint kompetens fákát továbbá költöztetéseket jutányos áron azonnal szállít „Központi” fuvarozás, Debrecen, Károly Ferenc József-ut 18b. Telefon 4-64. Tulaj. Gaál Imre 45a

Vásár áthelyezés
miatt olcsón beszerezhetők javított kisebb és nagyobb asztali- és tornyos tűzhelyek, üst-házak, hő álló zománczott asztali tűzhelyek, vasbútorok, egyes és páros lemezágyak, szép fehér gyerek ágyak, — összezsukós vaságyak, mosdók, Dobozi ucca 5. lakatos, zsbivásártér. 7-a

Poloskát,
svábbogarat, hangyát, 2 órában belül kiírthat, szabadalmazott írtószerrrel. Kapható Stern festéküzletben, Piac u. 10. szám, (Bikával szemben). Ugyanott magas fényű padlólakok nagyon olcsón kaphatók. 1-a

Ablakok
minden nagyságba készíten kaphatók, Blatin: Kálmán ablakgyártási telepén, volt Szív ucca 14. szám. 1292

Építetők figyelmébe!
Házak építését, átalakítását jutányosan vállalom. levélben hívásra házhoz megyek, Fehér Lajos közműves mester, Nyil ucca 9. 1845

Urilányok
saját munkájukon rövid idő alatt megtanulhatnak varrni, szabni, Mar kovits I. angol-francia nőidivattermében. Hunyadi ucca 8. 87-f

TÜKÖRGYARTAS,
üvegesizolás, épület- és portálüvegezés. Sipkovits Béla Nagyvárad (volt Szív u.) 15. Telefon 3-56. 34f.

Kölesönzők
10.000 pengőt, tehermentes ingatlanra. — Ajánlatokat „Dollár 12” jelleggel a kiadóhivataltba kérem. 1764

Szántást
traktorttal vállalom, — Honvédtemető ucca 31. szám. 1763

Kereslet

Vörös izlandi
és Leghorn jereceket és kakast vennék. Ajánlatokat ünnék Vajna Imre, Hajdusámson, Dombos-tanya. 86-f

Birkút
felestartásra keresek. Ebes állomás, Jámortanya. 1810

Góré
100 mázsát bérbe vennék. Ajánlatokat a kiadóba kérek. 1824

Két fiatal tanár
úricsaládnál, jó házikosztot keres, 15-től kezdve. Részletes feltételeket tartalmazó válszt „Belvárosban” jellegre a kiadóba kérek. x

Lakás kereslet

Sándor titkár
keres csinos bútorozott szobát, maga és családja részére. Ajánlatot Csokonai színházba kér. Telefon 545. sz.

Szeptember 15-re
keresek közel a Bikaszállodához egy szép különbejárati bútorozott szobát, jogász fiam részére. Fűtéssel, világítással, fürdőszoba és lehetőleg zongora használattal, feltétlen úricsaládnál. — Cím: Hirsch Imre főintéző, Hortobágyi Halastó. 28-a

Kiadó lakás

Törvényszéknél
háromszobás udvari lakás kiadó, Verbőczy u. nyolc szám. 1730

Komlóssy út 42.
zárt verandás villa-épület, — vízvezetékkel, teljes komforttal kiadó. Értekezni lehet ugyanott. 1718

Egy-
két szobás, villany, gáz, vízvezeték lakások — azonnal kiadók. Böszörményi út 19. 1841

Kiadó
uccai szoba, konyha, speiz, Szoboszlai út 20. 1834

Modern,
teljes komfortu, három szobás lakás elsőjére, Verbőczy uccához közel keresek, Pécsi és Papp ügyvédek, Verbőczy ucca 4. 1837

Háromszobás
fürdőszobás lakás, nov. hó elsőjére kiadó. Cím a kiadóhivataltban. 1827

Kiadó
a város központjában, két négy szobás lakás, az I. és II-ik emeleten, továbbá a földszinten, két szobából álló irodahelyiség. Értekezni az Alföldi Takarékpénztárnál. Piac ucca 16 szám. 1822

Udvari szoba,
konyha és fűskamara, azonnal kiadó. Piac u. 89 szám. 1828

Udvari
két szoba, előszoba, konyha és speiz, nov. hó elsőjére kiadó, Pácsi ucca 7. 1843

Egy szoba,
konyha, kiadó Teleky u. 56. szám. 1819

Négy szobás,
fürdőszobás, parkettes modern lakás, Simonffy ucca 13. szám, II. em. november elsőjére olcsón kiadó. Felvilágosítást nyerhető a házmeztérnél. 1839

Magas földszinti
újjonnan épült egy szoba, konyha, október hó elsőjére kiadó. Értekezni lehet Teleky ucca 51. szám. 1818

Kiadó
egy szoba, konyha, speiz, fűskamara, villanyvilágítással, jószagtartás megengedve, — Vasvári ucca 8. 1844

Egy szoba,
konyha, a csapókerti állomásnál azonnal kiadó. Kinizsi ucca 61. szám. 1831

Kiadó
pékség két kemencével. Gvár ucca 4. 19a

Újonnan épült
egy szoba, konyha kiadó, Homok ucca 127. szám. 1688

Uccai
padlós pincehelyiségek mellékkelhelyiségekkel üzemelnek vagy lakásnak és padlós pinceszoba kiadó. Thaly K. ucca 4. 1364

Bútorozott szoba

Különbejárati
bútorozott szoba kiadó, Bundi ucca 15. szám, ötödik ajtó. 1770

Csinosan
bútorozott szoba, azonnal kiadó, Arany János ucca 56. szám. (Szv.)

Különbejárati
szépen bútorozott uccai szoba előszobával szept. 15-ére kiadó. Simonffy. u. 39. Ugyanott udvari szoba is kiadó. 81f.

Piac u. 59.
alatt két csinosan bútorozott szoba magános urnak vagy rendelőnek azonnal kiadó. 1716

Különbejárati
bútorozott szoba kiadó, Hatvan ucca 33. szám, keresztépület. x

Egy
különbejárati szép bútorozott szoba kiadó — Kálvintér 5. 1840

Különbejárati
csinosan bútorozott szoba kiadó, Kigyó ucca 11. szám. 1838

Egy
különbejárati szoba bútorral, vagy anélkül, — október elsőjére kiadó, Piac ucca 42. Pannónia udvar, földszint. 1833

Különbejárati
csinosan bútorozott szoba kiadó, Klein, Dégenfeld-tér 3. 1785

Balkonos
elegánsan bútorozott szoba, korrekt úr, vagy hölgy részére kiadó, — Püspöki palota, I. kapu III emelet. 12a ajtó. 69f

Különbejárati
uccai bútorozott szoba kiadó. Széchenyikert, Eröss Lajos u. 6. 1773

Kétágyas
bútorozott szoba kiadó. Hatvan u. 18. II. emelet bal. 1769

Bútorozott szoba
kiadó 2 személynek is, esetleg ellátással, Kémalom ucca 4. Nagyné. 1847

Üzlet,
műhely, raktár

Hentesüzlet
jéforgalmu kiadó, Monostorpályi út 26 szám. 1737

Eladó ingcság

Kerekpár
eladó. Simonyi 5. sz. 83-f

Eladó
mindennemű vendéglői felszerelések és egy nagy új, vendéglői, v. hentesnek való jég-szekrény. Utazók Egyesületében, Simonffy u. 5. szám. 1776

Eladó
üzletberendezés, üvegajtlók, 2 és fél méter puld, fiókok, kassza, liszteláda, egy nagy pléhezett asztal Magoss ucca 3 szám. 1797

Fürdőszoba,
berendezést, kevésbé használtat megvételre keresek, Maróthy ucca 22 szám. (r.)

Góré
160—120 mázsá tengeri re bérbeadó. Értekezni Maróthy ucca 22 szám. (r.)

Főzővaj,
minden nap, nagyobb mennyiségben, 2.50 fillérért kapható, Simonffy ucca 16 szám, vassátorban. 1642

Eladó ház

Eladó
újonnan épült családi ház, azonnal beköltözhető, Homok ucca 127. szám. 1687

Kossuth Lajos u.
50. számú ház, egy szoba, konyha, kamara és üvegezett verandából álló lakás, kút és sertés állal, kedvező fizetési feltételek mellett eladó Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth ucca 8. sz. 21-a

Sürgősen
eladó egy négy szobás ház, a Kossuth uccai templomnál, Fazekas Mihály ucca 5. 1851

Eladó
nagy sarokház, jól jöve delmező, Szent Anna u. 39. szám. 25-a

Modern házak
Szent Anna ucca 64. és Nap ucca 23. számú eladók. 1736

Nap ucca 2.
sz. családi ház beköltözhető ötszobás lakással eladó. Öt hold ondó föld, villa, beltelki ház eladók. Felvilágosítás: Sas u. 4. ügyvédi irodában és a Kölcse gélvzében. 15a

Eladó
Sestakert, Andrassy út 45. szám alatt, télen is lakható ház, 900 négyszögöl telekkel. 1758

Eladó föld

Házhelyek
villamos mellett 180—200 ölesek, hosszú rész letre eladók, negyven pengővel megvehető. Jelentkezni lehet Maróthy ucca 22. sz. (r.)

Elepen
164 kat. hold tanyás birtok eladó, esetleg haszonbérbe kiadó. Feltekezni lehet: Kossuth ucca 48 szám alatt 21 f

Eladó
a nagyceserei állomás déli oldalán 10 kat. hold föld tanyával és egy góré. 53. szám. 1127

Beltelgélő,
172 számú, 36 magyar holdat kitevő szántó és rétből álló ingatlan a vágóhídi villamos végállomástól gyalog 15 percrenyire a diószegi köves mentén egészben, vagy három-négy holdas parcellákban is előnyös árban és kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál: — Mandel Zsigmond OFB. engedélyes. Pásti ucca 2, I. emelet. 23a.

Birtok bérlet

Bérbe,
vagy felébe kiadó 35. hold búzatermő föld, tanyával, Halápon, közvetlen kövesút mellett. Bővebbet Korponai út 7. szám, második ajtó. 1642

Felesbe
azonnal kiadó Elepen 164 hold tanyás birtok. Értekezni lehet Kossuth ucca 48 szám. 21-f

Eladó állatok

Eladók
hizónak való sovány sertések, Veres ucca 29 szám alatt. 1774

Eladó
tíz darab másfél éves hizónak való arányos sertés, Egytelkert ucca 52 szám. 1823